

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következéskor 16 fillér.

Nyitdíj sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, augusztus 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreik: Törvény a baleset-biztosításról.
- A zeneoktatás államosítása.
- Országos erdészgyűlés Menyházán.
- Megbüntetett vigécek.
- A megszökött halott.
- Aradi ember a temesmegyei árvapanamáról
- Báró Springer szokása — tolvaj.
- A Minorita-templom alapköve.
- Rémes gyilkosság Nagyváradon.
- Sportünnepély a Maroson.
- Egy hazatért kivándorló Aradon.
- Gyilkosság a soborsini erdőben.
- A képviselőház alelnöke Aradon.
- Egy aradi nevelőnő regénye.
- Lajos napja.
- A déli harangszó.
- A király rokona mint közlegény.
- A roulette halottja.
- Tárca: Légyott. Irta: Heltai Jenő.
- Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Törvény a baleset-biztosításról.

Arad, augusztus 25.

Baross Gábor politikai örökségének egy részét gyurják most törvényjavaslat formájába. A mikor a vasminiszter a betegsegélyző pénztárokról szóló törvényt megalkotta: ezt mindenki az első láncszemnek tekintette, a melybe sorjába fognak kapcsolódni a munkások sorsát biztosító új meg új törvényalkotások. De a vasminiszter meghalt és a láncszem egyedül maradt. A gazdasági munkások

sorsa valamelyes módon „szabályozva” lett, de az ipari munkásokról egészen megfeledkeztek a kodifikáló osztályokban.

Most azonban talán letörleszt az állam valamit az adósságból, a melylyel a munkás-kérdésnek tartozik. Rövid hír jelent meg a lapokban, tudatván, hogy a kereskedelmi miniszteriumban egy rég szükségessé vált törvényjavaslaton dolgoznak: a munkások balesetbiztosításáról. A magyar társadalomnak nincs érkezése arra, hogy ezt az eseményt kellően méltányolja. Ugy véli, hogy majd csak elintézik ezt a dolgot a minisztériumban s legfeljebb annak örvend, hogy „humanitarius” törvényeink „megint” egygyel megszorodnak. S a kövéleménynek eszébe sem jut, hogy itt nem holmi állam-jótekonysággal, nem humanizmussal áll szemben, hanem állam-kötelességgel, egy szociálpolitikai követelménnyel, amelynek a jótekonysághoz semmi köze, de a melynek jól vagy rosszul való megoldásától nemcsak ezek életrsorsa, hanem a szociális küzdelmeknek egy egész jövődő fázisa függ. Megszoktuk, hogy mindent humanizmusnak nézzünk, amit az állam a leggyengébbekkel, a munkásokkal szemben tesz. Ideje lesz végre kivetkőznünk ebből a balhiedelemből és az állam kötelességeit a leggyengébbekkel szemben kevésbé szűkre szabni. Es jó lesz el nem felejtetni, hogy az állam amikor e kötelességeit teljesíti, első sorban ön-

maga iránt teljesít kötelességet. Hogy egyebet ne mondjunk: nem gondolják-e, hogy a most készülő törvénynek jól elkészülése több munkásembert fog visszatarítani a kivándorlástól, mint az a száz, vagy hány új csendőr a határszéleken? A jól elkészülése: mert, ha rosszul készül el, akkor ügyes dolog lesz a határszéli csendőröket ujabban is megszorítani, mert akkor bizony ismét több lesz ott a munka!

Annak, hogy éppen most fogtak bele a törvényjavaslat elkészítésébe, megvan a maga fölötté tanulságos története. Ugy esett, hogy valamely szegény munkásember valamely nagy gyár kovácstüze mellett elvesztette a szemévilágát. A gyár vezetősége jótekonny akart lenni és némi alamizsnát kínálgatott neki. Száz közül kilencvenkilencen elfogadták volna, de ő, hogy, hogy nem, visszautasította és elment pörösködni. Fölvitte a pört egészen a Kuriáig, és ime a legmagasabb bíróság kimondotta, hogy a munkásember szemévilága sokat ér, és tekintélyes kártérítésre ítélte a gyárat. A gyár vezetősége fölsziszszent. Hogyan? — kérdezték: — hát a munkás életbiztosága nemcsak a saját, hanem a gyárnak is kockázata legyen? És amire eleddig senki sem gondolt, csak maguk a munkások, az egyszerre belenyilallott az összes érdekeltek agyába: baleset ellen kell biztosítani a munkást! Petíció petíciót ért és a miniszteriumban

TÁRCA

Légyott.

Irta: Heltai Jenő.

ELSŐ JELENET.

(Történik a klub telefonszobájában. A tekintélyes inas a telefonhoz szólította a klub egyik jelesét, az ünnepelt drámairót és diskrét mosolylyal nyomta a kezébe a kagylót.)

Az ünnepi drámairó: (közömbös hangon, amelyen alig észrevehető izgatottság rezeg végig): Halló... Ki az?

Egy női hang: Ön az... a Vértő szivek szerzője?

Az ünnepelt drámairó: Igen, én vagyok... hát ott kibeszél?

A női hang: Az egyelőre maradjon titok. Ah csakugyan ön a Vértő szivek szerzője...

Az ünnepelt drámairó: (kissé türelmetlenül.) Igen, ha mondom én vagyok...

A női hang: (kétkedőn): Mivel bizonyítja?

Az ünnepelt drámairó: Hogy mivel bizonyítom? Engedelmet kérek... de ez kissé furcsa: ... nagysád a telefonhoz szólít... nagysádat nem ismertem... nem tudom mit óhajt fölém... és még én bizonyítsam...

A női hang: (lágyabban, a telefonon át is hallható sóhajjal): Jó, jó... kérem, ne haragudjék... bocsásson meg, de nem szeretném, ha nem azzal beszélnék, akivel akarok...

Az ünnepelt drámairó: (valamivel előzőekben) Nagysád nyugodt lehet, én vagyok...

A női hang: Tehát, ha ön az, egy kéréssem volna önhöz...

Az ünnepelt drámairó: (leplezetlen csalódással) Igen?

A női hang: (váratlan fordulattal) Szeretnék önnel megismerkedni.

Az ünnepelt drámairó: (egészen más hangon) Óh kérem...

A női hang: Az, hogy a nevemet nem mondom meg, ne rémitse... Képzelteti, hogy van rá okom. De ha nem sajnálja a fáradságot...

Az ünnepelt drámairó: Semmi esetre sem!

A női hang: Tudom, hogy a hölgyek nagyon elkényeztettek. És nem is bátorkodtam volna... ha nem volnék arról meggyőződve, hogy ön meg fog örülni az ismeretségnek...

Az ünnepelt drámairó: (udvariasan) Kétségtelenül. Imádom az önéretes nőket...

A női hang: Ha tehát önnel van néhány elvesztegetni való pillanata...

Az ünnepelt drámairó: (mint főntebb) Amennyi tetszik...

A női hang: Találkozzunk valahol.

Az ünnepelt drámairó: A legnagyobb örömmel...

A női hang: De hol?

Az ünnepelt drámairó: Ahol nagysádnak kellemes.

A női hang: Magának mindegy ugy-e, akárhol?

Az ünnepelt drámairó: Tökéletesen.

A női hang: Tehát mondjuk a Körut és a Patyolat-utca s.rkán. Helyes?

Az ünnepelt drámairó: Nagyon jó. Ma délután...

A női hang: Négy óra és negyed öt között. Jó?

Az ünnepelt drámairó: Pompás. És miről fogom megismerni?

A női hang: En ismerem önt és egyszerűen meg fogom szólni. Egészen amerikaian. Igen?

Az ünnepelt drámairó: All right! Viszontlátásra négy és öt között...

A női hang: A Körut és a Patyolat-utca sarkán. Adieu!

Az ünnepelt drámairó: Bocsánat... még egyet... nagyon szeretem a rossz tréfát, de csak ha mással csinálják...

A női hang: (méltatlankodva) Hová gondol? Nem mondom, hogy mást nem ültetnék föl, de önt... És pontos lesz?

Az ünnepelt drámairó: Mint az í betű!

(Lecsenget és leteszi a kagylót. Azután a rendesnél is közömbösebb arccal lép ki a telefonszobából, a melynek ajtaján a tekintélyes inas tiszteletteljesen hallgatózott. Az ünnepelt drámairónak ez izgalmas beszélgetés után egy kis magányosságra van szüksége, tehát az olvasószobába megy és beletemetkezik egy ujságba. Azonban nem olvas, hanem elmélázva nézi a betűket, míg gondolatai már a Patyolat-utca sarkán kalandoznak. Alig várja, hogy háromnegyed legyen és utólréhesse a gondolatait.)

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

csakhamar belátták az új törvény szükségességét.

Ime: ez a története annak a törvényjavaslatnak, amely most készül a kereskedelmi minisztériumban. Látnivaló: nincs benne semmi „jótékonyág”, egyszerű üzleti érdek volt az új törvény létrejöttének első mozgató ereje.

Hogy így van, az nem baj; csak nem szabad elfelejteni. A külföldön ugyanez a processzus hozta létre a balesetbiztosítási törvényeket. De ott ezt a törvényalkotók figyelembe is vették. A balesetbiztosítás lényegében: a *tőke* biztosítása azzal a kockázattal szemben, amely munkásainak életkockázatával jár. A kártérítési kötelezettség áthárítása a kölcsönös biztosítás alapján. Fontos ennek a törvénynek megalkotásánál, hogy a biztosítás egységes és kötelező legyen, hogy se a véletlen, se egyéb faktor senkit előnyben ne részesíthessen. Az eljárásnak gyorsnak és egyszerűnek kell lennie. Amiből az következik, hogy nem szabad nyereszkeskedés tárgyává tenni. Államsegélylyel és a munkaadók és munkások paritásos felügyelete mellett állami kezeléssel államivá kell tenni, és nem szabad kiszolgáltatni magántársaságnak. A munkás ne legyen kénytelen pörösködni, hogy megkapja segélyét, mert hiszen pör útján már ma is kikényszerítheti a kártérítést. Amily gyorsan és pontosan megkapja ma a segélyt, ha megbetegszik, ugyanugy kapja meg a jövőben a járadékát, ha baleset éri. És kapjon olyan segélyt, hogy félkézzel, fél lábbal ne kelljen az utszélre kiállnia, a kényorületességre apellálnia.

A mint látható: munkaadónak és munkásnak egyképp fontos érdeke, hogy ez a törvény valahára nyélbe ütessék. És ennek a törvénynek megalkotása legyen egyúttal biztató jel arra is, hogy az állam a munkáskérdés fokozatos megoldását komoly becsületbeli kötelességének ismeri. (*)

A zeneoktatás államosítása.

(Magyar zenészek a színházaknál.)

Arad, augusztus 25.

Szommer Endre, szegedi városi zeneiskolai tanár érdekes munkát adott ki, ebben a magyar zeneoktatás államosításának tervével foglalkozik s arra nézve részletes tervezetet közöl. A figyelemre méltó tanulmányból az alábbi részeket közöljük:

Rég elérkezett annak az ideje, hogy zenei nevelésünket gyökeresen reformáljuk. A közoktatásügyi miniszter segíthet csupán ezen a bajon, mert előbb nem lesz vége ezen fejnélküli, rendszertelen zenetanításnak. *Zeneintézetünk államosításával* nagy kulturmissziót teljesítené az állam. Zenei nevelésünk egyöntetű lesz, s ami szintén nagyon lényeges, a *zene-pálya magyar gyermekeinknek életpálya* lesz. A tananyag, mely leglényegesebb a zeneoktatásban, megállapodott volna és zenei nevelésünk az egész országban egy irányban haladna.

Arad, Kassa, Debrecen, Szeged, Kolozsvár, Győr, Pozsony, Miskolc, Székesfehérvár, Kecskemét, Szombathely, Szabadka, Brassó, Nagy-Szeben, Temesvár városok tartanak fenn zeneiskolákat, mindenképpen nem kerülne az államnak ezen iskolák átvétele oly rendkívül nagy anyagi költségbe. Meg volna vetve nemzeti zenenevelésünk alapja és már ezen zeneiskolák kibővítése által sok magyar ifjunak kenyeret adhatna az állam.

A vidéki városi zeneintézetek baján csupán az államosítással lehet segíteni, mert a budget az egyes városoknál annyira eltérő, hogy az intézetek fentartási költségei, a tanári kar fizetése nem aránylagos, a minék már első sorban is maga a zeneoktatás vallja kárát, mert már előre is megszűli az elégedetlenséget.

Az államosítással megszűnne minden, mert a zenetanári kar fizetése rendezve volna.

Vegyük a dolognak lényeges oldalát. A *vidéki színházak állandósításával* ezen kérdésnek okvetlen előtérbe kell lépnie. A zene, mint életpálya, hány magyar ifjunak nyújtana megélhetést, de az eddigi formában szó sem lehet arról. A színigazgatók százával hozták be az

országba az idegen zenészeket, ennek a dolognak a következményeit érezzük az egész országban, mert magyar ifju nem igen mert a zene pályára lépni, különösen hogy jövőjét, mint színházi zenész valamely vidéki színházban biztosítsa. Ez a tényállás. Az életfentartási pályák között a zene ma már minden vonalon értékesíthető. Vegyük a délvidéket. A délvidék lakói többnyire fuvóhangszereket kezelnek. Sajnos, kezdetleges stádiumban még, mert speciel tanerő nincsen ezen szakra a délvidéki zeneiskolákban. Ha az államosítás életbe lépne, a miniszter urnak olyan egyénekre volna szüksége, kik kellő felvilágosítással szolgálnának arra nézve, mily irányban történjék a zenei nevelés egyes vidékeken. Azoknak, kik a fővárosban fuvóhangszert tanulnak, vágyuk csak az, hogy a főváros valamely színházánál állást nyerjenek. Tekintve, hogy a fővárosi színházak tele vannak idegen zenészekkel, kenyer nélkül maradnak. A vidéki színházaknál is nagyobb részben a *katonazenekarok* foglalják el ezen állásokat.

A vidéki színházak állandósításával az opera műfaj nagyobb mértékben lesz kultiválva. Az operának főkélléke a zenekar. A vidéki állandó színházak zenekarai nagyobbítva lesznek, de nem magyar zenészekkel, hanem újból idegenek foglalják el majd helyeiket. *Ez ellen állást kell foglalnunk. A vidéki magyar színházakban zenészeink magyarok legyenek.*

Ezen lényeges zeneügyek csak a vidéki zeneiskolák államosításával lesznek megoldhatók.

TÁVIRATOK.

A német püspökök konferenciája

Fülda, augusztus 25. A német római katolikus püspökök tegnapi konferenciája egyhangulag határozatot fogadott el, a melyben állást foglalnak az állami iskolai politika ellen és elhatározták, hogy a lengyel kérdésben pápai enciklikát fognak provokálni.

A bur vezérek Európában.

Hága, augusztus 25. A bur vezérek konferenciáján kitünt, hogy a vezérek többsége, az

MASODIK JELENET.

(Történik a Patyolat-utca sarkán. Az ünnepelt drámairó már egy fél óra óta járkál föl átá. Egyre türelmetlenebbül, mert a női hang tulajdonosa még nem mutatkozott. Az ünnepelt drámairó nem érti a dolgot. Valóban felültették volna? Ót? Még öt percet ad magának... s amikor ez az öt perc lezajlott, újabb ötöt. Egy órai várakozás után végre belátja, hogy a legokosabb, ha távozik. Még egy utolsó pillantással végigkémleli a Patyolat utca sarkát, azután lassan, határozatlanul menni kezd. De alig lépett hármát, újra megáll. A szomszédos körüti ház kapujában egy régi ismerősét fedezi föl... egy kis színésznőt, aki őt is megismerte és mosolyogva fogadja a köszöntését.)

Az ünnepelt drámairó: Nini, csakugyan maga az?

A tehetséges szende (mert az): En hát... Hát maga hogy kerül ide a mi vidékünkre?

Az ünnepelt drámairó: En... én... nekem erre volt dolgom.

A tehetséges szende: No mert olyan arcot vág, mintha valami légyottja nem sikerült volna.

Az ünnepelt drámairó (szeliden): Nekem? Hát olyan embernek ismer, akit bele lehet ug-ratni valami ostobaságba? En csak komoly légyottokra megyek el... De tudja-e, hogy magát már évek óta nem láttam?

A tehetséges szende: Oh én gyakran láttam magát... színházban... egyebütt... de hát persze, az ilyen nagy emberek nem ve-

szik észre a magamfajta jelentéktelen kis lányokat...

Az ünnepelt drámairó: Kis lányokat? Tudja-e, hogy amióta utolszor láttam magát, kicsi szinitandai növendékből búbajos nővé virágozt.

A tehetséges szende (érdeklődéssel): Azt hiszi?

Az ünnepelt drámairó a visszaemlékezések hatása alatt): Az igaz, hogy akkor meg én is csak egyszerű, de érző szívű riportter voltam...

A tehetséges szende: Emlékszik a nagy sítákra?

Az ünnepelt drámairó: A gyönyörű délutánokra... ha jól tudom, minden délután hazakísértem magát az iskolából...

A tehetséges szende: Sőt színház után is...

Az ünnepelt drámairó: A nagyszerű vacsorák... tudja-e azt, hogy maga egy óvatlan pillanatban örök hűségről beszélt nekem?

A tehetséges szende (ártatlanul): Lehet... de higgye el, csak azért mondtam, meg maga el akart venni feleségül...

Az ünnepelt drámairó: Köszönöm. Ez a vallomása igazán megható.

A tehetséges szende: Hát nem különös, hogy az ember évek múlva így találkozik?

Az ünnepelt drámairó: Milyen gyönyörű véletlen!

A tehetséges szende: Ha valaki ma reggel azt mondja nekem...

Az ünnepelt drámairó: Hogy én ma délután magával találkozni fogok...

Mindketten együtt: Kinevettem volna!

Az ünnepelt drámairó: És hogy ilyen szeretettel beszélgetünk... ha jól emlékszem, haragban váltunk el...

A tehetséges szende: Es milyen haragban! Különben maga volt az oka... maga volt az, aki csunyán viselkedett...

Az ünnepelt drámairó: Már nem emlékszem... de valószínű... Szóval, hibáztam, ugy-e?

A tehetséges szende: De mennyire!

Az ünnepelt drámairó (bizonyos melegséggel): Es ha most jóvá akarnám tenni? Nem lehet?

A tehetséges szende (lejcsóválva): Nem...

(Magában): Határozottan megvénült...

Az ünnepelt drámairó (magában): Csodálatos, hogy minden szende inkinál a hizásra...

(Kis szünet. Egyik sem tudja, mit mondjon. Végre megtöri a csendet.)

A tehetséges szende: Irhatna nekem egyszer egy szerepet...

Az ünnepelt drámairó (szórakozottan): Majd megpróbálok...

A tehetséges szende: Próbálja meg!...

Az ünnepelt drámairó: Ez... ez... minden?

A tehetséges szende (mosolyogva): Istenem, ha már a véletlen így összehozott... nem akarom még arra is megkérni, hogy protegáljon...

Az ünnepelt drámairó: De csak kérjen

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

élükön *Bothával*, a mérsékelt politikának a hívei. Csak *Krüger*, *Reite* és *Leyds* akarnak intranszignens politikát folytatni. Ennek következtében *Krüger* és a többi vezér között nagy az elhidegülés.

Országos erdészgyűlés Menyházán.

(A kongresszus programja.)
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Az országos erdészeti egyesület, a mint megirtuk az évi közgyűlését *Menyházán* és *Gurahoncon* tartja meg. A országos gyűlést szeptember 8-án és következő napjain tartják meg s annak egyik érdekessége lesz, hogy részt vesz *Bánffy Dezső* báró főudvarmester, a volt miniszterelnök, mint az egyesület védnöke. A gyűlés napirendje a következő:

Szept. 8. Megérkezés a délutáni és esti vonatokkal.

Esti 8 órákor ismerkedési estély az aradi városliget vendéglőjében. Egy teríték ital nélkül 2—3 korona.

Szept. 9. Reggel 5 óra 53 perckor különvonattal indulás *Menyházára*. Reggeli a vonaton, (mint az A. Cs. E. V. vendégei). Utközben a szállásjegyek kiosztása a fürdő nagytermében és a tárgysorozat következő pontjainak elintézése:

1. Jelentés az egyesület működéséről a legutóbbi közgyűlés óta.

2. Az igazgató-választmány jelentése az 1901 évi számadások megvizsgálása és az 1903. évi költségvetés megállapítása tárgyában.

3. Az alapszabályok módosítása.

4. Jelentés a *Dedk Ferencz-alapítvány* kamataiból kiírt pályázatok eredményéről és javaslat az alapítvány 1903. évi kamatainak felhasználására nézve.

5. Elnök, alelnök és 40 választmányi tag választása.

6. Számadás vizsgáló-bizottság választása.

7. A legeltetés kérdése erdőgazdasági és közgazdasági szempontból. Előadó: *Téglás Károly* m. kir. erdőmester.

2 órákor közös ebéd (mint az A. Cs. E. V. vendégei). Délután a fürdőnek és környékének megtekintése. Este közös vacsora (2—3 korona.)

meg... most már ugyis mindegy... azt is meg fogom próbálni...

A tehetséges szende: Maga igazán nagyon kedves...

Az ünnepelt drámairó (hirtelen elhatározással): Tehát még egyszer Isten áldja meg és minden jót!

A tehetséges szende (megkönnyebbülten): Isten vele kedves!

Az ünnepelt drámairó: Nem kísérem el... bocsásson meg... de én erre megyek...

A tehetséges szende: En pedig amarra... Pá... (kecsesen ellibeg.)

HARMADIK JELENET.

A tehetséges szende (magában): Milyen más-képpen képzeltem ezt a találkozást! De ugy kell nekem... minék akartam gyermekkori álmaimhoz visszatérni! Ez az ember egyszerűen kiállhatatlan (Csöndes nevetéssel): Szerencsére nem vette észre, hogy én telefonoztam neki...

NEGYEDIK JELENET.

Az ünnepelt drámairó (magában): Ostoba dolog volt... de ugy kell nekem... Az ember ne akarja a régi szerelmeit fölmelegíteni. Ez a kis lány egyszerűen kellemetlen... (Főlényes gunyosolylyal): A legmulatságosabb az, hogy a kis állat azt képzei, hogy nem ismertem meg a hangját a telefonon...

Szept. 10. Reggel 5 órákor különvonaton *Gurahonca*. Reggeli *Borossebes* és *Gurahonc* között a vonaton (az A. Cs. E. V. cementgyárának vendégeiként.) Erkezés *Gurahonca* 7 óra 11 perckor. Itt a *Bleier-féle* (A. Cs. E. V. cementgyár megtekintése, azután gőzmozdonyu erdei vasuton az aradi és csanádi erdőbirtokának honcisoni völgyébe. Utközben a kiterjedt diófaültetvények, az erdei vasut és tűzifakezelés megtekintése. Onnan folyton erdei vasuton a *zöldesi völgybe*. Itt a közgyűlés befejezése és pedig:

8. Indítvánok a jövő évi közgyűlés helyére és tanácskái tárgyaira nézve.

9. Az aradi és csanádi egyesült vasutak erdőbirtokának ismertetése (előadja: *Ajtay Sándor* urad. főerdész).

10. Indítványok az egyesület céljainak előmozdítására általában.

A közgyűlés befejeztével ebéd az erdőben (mint az aradi és csanádi egyes. vasut-társaság vendégei.) Ebéd után visszatérés *Menyházára*, ott vacsora étlap szerint.

Szept. 11-én. Reggel 5 órákor különvonattal *Gurahonca* (reggeli, mint az előző napon), onnan erdei vasuton *Zöldesre*. Átszállás a készen álló kocsikra s ezeken 1½ óra alatt a *Körös-Maros* vízválasztó azon pontjáig, melynél a *Munk-cég* erdei vasutjával találkozunk. Itt villásreggeli, (melylyel az erdőbirtokos cég vendégeli meg a résztvevőket), azután gőzmozdonyu erdei vasuton *Maros-Szlatinára*. Itt a tölgy- és főleg bükkfát feldolgozó *Munk-féle* fűrésztelep, a sikló és a villamos erdei vasut megtekintése. Ebéd, (mint a *Munk H.* és fiai cég vendégei.) D. u. 4 és fél órákor az iparvasutttal *Tótváradra*, ahol ugy *Érdély*, mint *Arad-felé* van csatlakozás.

A közgyűlés rendezői vendégeket is szívesen látnak, a kik szíveskedjenek ebbeli szándékukat a közgyűlés ügyvivőjénél, *Ajtay Sándor* a. cs. e. v. főerdésznel *Zöldes p.* *Gurahoncon* mielőbb bejelenteni.

Megbüntetett vigécek.

(*Lueger* pártfogoltja. — Egy napi elzárás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Nálunk csak panaszok esnek a vigéctörvényről, kesergések, hogy annak hányféle kibuvója van, és hogy az mennyi alkalmat ad a kijátszásra, másutt azonban, a mint látjuk, a fogyatékos törvénynek is tudnak érvényt szerezni az idegen utasok ellen.

Pécsett, a mint lapunknak írják *Tichay* Alfréd dr. 1200 koronára ítelt egy utazó, aki meghívó-levél nélkül jött *Pécsre*.

Az utazó a bécsi *Salcher* Mátyás és fia fihérnemű és kézimunka cég képviselőjében jött *Pécsre* és a többek között elment a női zárdába. Mintáit megmutogatta és ügyes, nagy rábeszéléssel keresztül vitte, hogy a főnöknő reudelt az árukból. Ahogy ezt elérte, előszedett egy meghívólevelet és a főnöknővel aláíratta. Ezután, mint aki a legjobban végezte a dolgát, a zárdát elhagyta. A rendőrség egy pécsi kereskedő cég följelentése révén a törvénykijátszásáról tudomást szerzett, s a kihágási rendőrkapitány a vigéc mintáit lefoglaltatta, magát a vigéceket pedig *letartóztatta*. Ma délelőtt tartották meg a tárgyalást, amelyen a vigéceket 200 korona pénzbüntetésre és a minták elkobozására ítélték. A mintákat ugyan kiadják neki, de csak 1000 korona kaució ellenében. A vigéc az ítéletet megfőlebbezte de az 1200 korona bírságot lefizette, s azzal elutazott *Pécsről*.

Nem érdektelen, hogy a *Salcher* cég híres az ő magyargyűlöletéről és hogy a cég utazója *Lueger* Károly ajánló levelével házal igen sok helyen. Ezt az ajánló levelet rendszerint az apáca-zárdáknál és szerzeteknél használja, ahol a cég azzal dicsekszik, hogy antiszemita még a legvadabb antiszemitánál is. A cég vigéceit l'écsett is akkor csipték ép el, a mikor a „Mi asszonyunk”-ról elnevezett női zárdában kínálgatta portékáit.

Néhány nappal előbb, ugyancsak a pécsi rendőrség, *Pick* Ármin budapesti, *Dorottya*-utcai ruhakereskedő vigéceit ítélte el egy napi elzárásra, 100 korona pénzbüntetésre és az áruk elkobozására. Az ítélet lényegére befolyással birt az a körülmény, hogy az említett cég vigéce szintén meghívó levél nélkül ment a magánházakba és bár több helyütt kiutasították, mégis tovább próbált szerencsét, míg a rendőrség tudomást szerzett róla.

Aradi ember

a temesmegyei árvapenamáról.

(*Néhai Kövér Gábor* leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Bitang jószág még mindig sok helyen az árvák pénze. Közismert dolog ez, szomorú példák szólnak mellette a közelmúltból is. *Krivány* háromnegyed milliót fecsért el az árvák vagyonából, a minap *Szabadkán* derültek ki jellemző bűnök, közbe is egész sora volt a hasonló eseteknek, most meg *Temesben* állnak elő váddal, ijesztő numerusokkal.

Nem egészen új vád, volt már szó róla, elhalgatták. De most *Temes-megyének* egy előkelő embere, volt tisztviselője vádol, s két millió hiányról beszél. *Sztura* Szilárd dr. *Temesmegye* főügyésze, az ellene indított fegyelmi elleni védekezésében leplezi le a temesmegyei árvapénzekkel folytatott üzelmeket. Tizenöt év alatt a legnagyobb rendtelenségeket és visszaéléseket tapasztalta. 1899-ben konstatálta s jelentést is tett róla, hogy az árvapénztárban két millió korona hiány van. A főispán azonban — mint *Sztura* mondja — leintette az ügy tisztázását, s a vizsgálat be-rekedt.

Most *Sztura* főügyész felebbezése folytán újból nyilvánosságra kerültek a horribilis visszaélések, melyeket, hogy mióta palástolnak, egy néhai aradi ember, az elhunyt *Kövé* Gábor ez ügy leleplezésére irányuló szereplése mutatja.

Boldogult Kövér Gábor, mikor még *Temesmegye* törvényhatósági tagja volt, a hetvenes években egy megyegyűlésben nyíltan kifejezést adott annak, hogy az árvapénzek hűtlennül kezeltetnek és ezzel az egész tisztikart vádolta. A magyarul elmondott súlyos vádját a jelenvolt német ajku törvényhatósági tagoknak németül is megmagyarázta.

Leleplezéséből kifolyólag *Kövért* lázadással vádolva, a miniszteriumnak feljelentették s *Justot*, egy miniszteri kiküldöttet biztak meg a vizsgálattal, melynek az lett az eredménye, hogy *Kövé* a törvényhatósági tagságról lemondott.

Kövé, később *Aradra* költözvén, ezt az ügyet többször elmesélte ismerőseinek és ime az évtizedek előtt kijelentett vádjá beigazolást nyert, mert annyi bizonyos, hogy ily horribilis összegeket egy-két esztendő alatt elsikkasztani nem lehet. Amit tehát *Kövé* már akkor észre-revett, s amit akkor ellepleztek s azóta így lepleznek, végre kipattant.

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

A megszökött halott.

(Egy jós históriája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Biharvármegye alispánjához megkeresés érkezett a minap a szalárdi járás főszolgabíró ságától, hogy intézkedjék egy sitervölgyi gazda országos körözése iránt. Ennek az egyszerű körözésnek érdekes története van, amely ez előtt pár héttel történt Sitervölgy biharmegyei községben.

A nagyváradai pénzügyigazgatóság valami jövedéki kihágás ügyében megidézte Sitervölgyről Albirt András jobb módu oláh gazdát. Az idézést annak rendje és módja szerint kézbesítették is Albirt Andrásnak néhányszor, de hiába való volt. A pénzügyigazgatóság hasztalan várta mindannyiszor a derék oláht, az nem sokat törődött sem az idézéssel, sem a jövedéki kihágással. A pénzügyigazgatóság végre is megsokalta az idézgetést s megkereste a szalárdi főszolgabíróságot, hogy Albirt András vezettesse elő. A főszolgabíró utasította is az egyik csendőrörsöt, hogy Albirt András a kitűzött határidőre kísérje be a nagyváradai pénzügyigazgatósághoz.

A csendőrörs emberei, egy kivételével, mind elváltak foglalva, úgy, hogy a szokás ellenére Albirt András elővezetését egy csendőr akarta foganatosítani. Elment Sitervölgyre, de Albirt András nem volt otthon. A csendőrnek ugyancsak sokat kellett mászkálni, míg végre valahára rátalált a keresett atyafira az erdőszélen. A mint illik, a csendőr fölshólitotta az oláh atyafit a törvény nevében, hogy kövesse a pénzügyigazgatósághoz Nagyváradra. Albirt András azonban nem az az ember volt, aki olyan könnyen megijed a csendőrtől, különösen egy csendőrtől. Mert ő nem közönséges embernek tartotta magát. Jós volt ő, aki ismerte és jó pénzen árulta az emberek jövőjét, varázsló, aki kincseket varázsolt elő, legalább is elméletileg a földből és kuruzsló, a ki mindenféle beegsre tudott irt. Nem vette komolyan tehát a csendőr intését, hiába figyelmeztette az a törvényre, meg ellenszegülés esetén a fegyverhasználati jogára. Albirt András hajthatatlan maradt. Kijelentette, hogy egy lépést sem megy s a csendőr végre is kénytelen volt előre tuszkolni az akadéskodó parasztot. Alig nyult azonban hozzá a csendőr, Albirt neki ugrott, az egyik kezével átkarolta, a másikkal pedig végigkarmolta az arcát. A csendőr ekkor kardot rántott és teljes erővel rávágott Albirt Andrásnak a fejére. A sitervölgyi jós vértől borítva, élet nélkül terült el a földön.

A csendőr megilletődve vette gondozása alá a parasztot s igyekezett az atyafit minden áron életre kelteni, de siker nélkül. Albirt András meghalt s a jövedéki kihágásról nem fog többé a földön beszámolni, konstatálta magában a csendőr, aki különben erősen megszeppent, mert félt, hogy még ráfogják, hogy ok nélkül használta a fegyverét. Előírás szerint a hullától a csendőrnek eltávolítani nem szabad, míg a hatóságot nem értesíti a dologról, ott maradt tehát és őrizte Albirt András tetemeit, vagy öt-hat óráig, amíg egy arra járó paraszttal beizent a községbe az előljáróságért. Az előljáróság: a bíró, másodbíró, kisbíró meg az esküdtség meg is jelent a helyszínén és a csendőrrel együtt konstatálták a halált. A csendőr azután elindult, hogy jelentést tegyen a dologról felettes hatóságának s nemsokára ott hagyták a hullát az érdekes előljáróság tagjai is.

A csendőr jelentése folytán megindult a vizsgálat és nemsokára kiment a felettes ható-

ság, hogy a vizsgálatot megindítsa és a helyszíni szemlét jegyzőkönyvbe foglalja. A bizottsággal ment a csendőr is, aki Albirt András leültette és az előljáróság is. Mikor azután a bizottság a csendőr és a paraszt között történt eset után 14—16 órával a helyszínére ért, mindent ott talált, csak éppen azt, amit vagy talán, akit keresett, nem találta, Albirt András eltűnt. Lehet ugyan, hogy csak a holtteste tűnt el, de az bizonyos, hogy a bizottság nem találta meg Albirt András sem élve, sem halva.

Akik ismerik Albirt András, bizonyosra veszik, hogy András a jós, a varázsló és a kuruzsló csak szimulálta a halált és amint egyedül maradt, megszökött.

Körülbelül ezen az alapon keresik most országsszerte Albirt András, a sitervölgyiek derék vatesét.

TANÜGY.

(—) Sok a tandíjmentes. Közeledik a szeptember elseje, a beiratkozások megkezdésének napja. Aki a rendőrségnél járatos, az a mai nap szignaturájáról láthatta meg ezt. A tandíjmentességért folyamodók százzámra állottak Murády Almos rendőrhadnagy szobája előtt, aki a kérelmeket jegyzőkönyvbe foglalja. A mai napon közel ötszáz szülő kért tanulógyermek számára tandíjmentességet. — Evvel kapcsolatban megírjuk tájékoztatásul azt is, hogy az iskolai célokra szükséges tanusítványokat az anyakönyvi hivatal szolgáltatja ki és pedig díjtalanul.

Báró Springer zsokéja — tolvaj.

(Az ellopott három ezer korona.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 25.

Egy bécsi lap pattantotta ki azt a titkot, mely mostanában a fővárosi sportvilágot s a budapesti államrendőrséget foglalkoztatja.

Ez a titok, mely különben ma már nem titok, különösen zsokékörökben okozott szenzációt. Ezek között a vékony dongájú, lukullusi életmódu s főleg könnyű lelkiismeretű legények között egy tolvaj akadt. A fővárosi zsokéknak általában könnyű a lelkiismeretük. A versenyek esélye többnyire attól függ, eleget kaptak-e vagy nem. De azért büszke legények ők. Gentliman voltukban senkije kételkedjék s ha valaki köztük lyilt, közönséges tolvajlásra adja a fejét, arról a többiek leszedik a keresztvizet, ha ugyan van rajta ebből a vízből.

Pedig most akadt egy ilyen közönséges tolvaj. Amerikából jött s báró Springer Gusztáv istállójához volt szerződötve. Michaels a neve s a turflátogató közönség előtt elég ismeretes volt.

A kárt szenvedett ember szintén egy zsoké. Slack a neve s a multkor egy Carte blanche nevű ló bravuros meglövágésért három ezer koronát kapott ajándékba a gazdájától. Ezt a három ezer koronát az ilyképen megörvendezett zsoké mindig magával hordta s legutóbb is, amikor egyszer lovagolt, a ruhájában hagyta.

A ruháját pedig, melyet a festői dreszszel cserélt fel, a zsoké rendes szokása szerint, a lóversenyterületi ruhatarban hagyta.

Amíg aztán Slack a turfon ügyeskedett, a kabátban tolvaj járt, s a három ezer koronának hire-hamva se volt már, mikor Slack örömmel akarta megtapogatni azt a zsebet, meg az ajándékba kapott bankóktól duzzadt volt.

A meglöpött zsoké gyanuja azonnal Michaelsre, egy zsokétársára irányult. Meglehet, hogy Michaels tolvaj természetű, vagy talán Slack észrevett valamit már a nap folyamán.

A rendőrség aztán szintén beleavatkozott a dologba. Vallatóra fogta a zsokét, aki kezdetben tagadott, de később ellentmondásokba keveredett és bevallotta, hogy a pénzt találta, de tőle ellopták. A Magyar Lovaregyesület igazgatósága szigorú vizsgálatot indított.

A Magyar Lovaregyesület igazgatósága ma a befejezett vizsgálat alapján, mivel bebizonyosodott, hogy Michaels lopta el a pénzt, a tolvaj zsokét örökre kitiltotta a budapesti versenypályáról.

Michaels ma visszaadta a pénzt. Először azt mondta, hogy találta, később pedig odamódosította védekezését, hogy csak megakart a rézfálni zsokétársát.

Michaels ma este visszautazott Amerikába.

A Minorita-templom alapköve.

(Érdekes lelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

A templom bontása közben ma megtalálták az alapkövet, melyet 1752-ben helyeztek el. A lebontott főoltár alatt, a templom alapjában állott befalazva a kocka formájú kő, melynek négyszögletes mélyedésében vörösrézéből készült lapot találtak. A rézlap az alapköv letételének körülményeit, az ország, a minorita rend és Aradváros akkori vezetőségét sorolja fel latin nyelven.

Magyar fordításban a rézlapba vésett szöveg a következő:

Az osztatlan Szt. Háromságnak és a szeplőtelenül fogantatott, boldogságos mindenkör Szűz Máriának Isten Anyjának nevében azon évben,

amelyben XIV. Benedek pápa apostoli tekintélyével teljes jubileumi bucsut engedélyezett kegyesen az egész földnek és melyben Mária Terézia Magyarország megválasztott királynéja dicsően tartotta és kormányozta a magyar korona országait, együtt uralkodván vele I. Ferenc császárral;

amikor Engl Antal Ferenc gróf csanádi püspök az alapkövet megáldotta és Szt. Deodat, Columbán, Emericus és Bonus vértanúk ereklyéit beletette;

Pálffy János gróf magyarországi nádorsága alatt, Erdődy György gróf kuriai bíró-sága, Grassalkovics Antal gróf királyi udvari kamarai elnöksége, Ferstianszky János nádori helynöksége, Horányi Gábor Pestvármegye alispán-sága és dr. Szabó István rendfőnöksége alatt

e templomot Istennek és Csodatévő Páduai Szt. Antal tiszteletére az alapjából építeni kezdték a Magyarországi Szt. Erzsébet-ről elnevezett magyar Minorita Rend tagjai, akik O Aradon Istennek szolgálnak és a plébániát vezetik: Urbanovics György dr. házfőnök és plébános, Langer Antal dr. örökös kormánytanácsos, rendi őr és másod-házfőnök, Meltzer Vilmos, Fellner Ferenc, Spolt Sixtus vasárnapi német szónok, Krausz Kázmér únnepi német szónok, Borsos Ottó magyar szónok, Tary Gotthárd magyar szónok, Gress Accursius, Pupniczky Adám.

Nagyméltóságú Grassalkovics Antal gróf nevében az első követ letette tekintetes Sagarits László ur április 4 én.

Az építést tervezte és vezette Lechner Vencel temesi építészeti felügyelő.

Konstantinus polgármestersége, Pabst János bírósága, Gallus de Porth tanácsossága alatt.

Véste: Palm József Henrik.

A rézlemezt az új templom alapkövébe fogják visszahelyezni az utókor számára hagyandó újabb irással együtt.

Gyilkosság a soborsini erdőben.

(Egy erdőőr gyanús halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

A soborsini erdő fái között szombaton délután holtan találtak meg *Mirk* Józsefet, a soborsini volt urbéreszek tulajdonát képező *temesési* erdő őrét. A hatóság megindította a gyilkosság bűnyűgyében a vizsgálatot s eddig csak annyit tudtak megállapítani, hogy a gyilkosságot, mely e hó 23-án történt, *puskagolyó által* követték el.

Ez a gyilkossági eset párja annak, amely tavaly történt a *trójási* erdőben. Akkor *Deheleán* Juon uradalmi erdőőr lötték agyon minden valószínűség szerint — úgy mint a mostani soborsini esetenél — *vadorzók*. Tavaly is megindították a nyomozást, az idén is megindítják, s ahogy a tavalyinak nem volt eredménye, épen úgy nem valószínű, hogy a mostaninak legyen. A trójási eset alkalmából a *község összes lakosaitól elszedték a fegyvereket* s ennek következtében tetemesen megapadt a községben a vadorzók száma, fogytak az ilyen bűnesetek.

A belügyminiszter azonban felebezés folytán hatályon kívül helyezte a fegyvertartási tilalomról szóló rendelkezést, s azóta ismét elszaporodtak az orvvadászok.

A soborsini gyilkosság alkalmából az aradi ügyészség képviselőjében *Szokolczay* Lajos alügyész, a radnai járásbírósrág részéről *Popovits* György albiró, továbbá dr. *Bradeán* és dr. *Halik* orvosok mentek ki Soborsinba a *törvényszéki boncolás* megejtése céljából. Az orvosok megállapították, hogy a gyilkos puska golyó a *jobb oldali bordák között* hatolt be a testbe s azonnali halált okozhatott. A gyilkosság a jelek szerint este hét-nyolc óra között történt.

A radnai járásbírósrág és a soborsini csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást a gyilkos kézrekerítése érdekében.

Egy hazatért kivándorló Aradon.

(Vissza Amerikából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Szánandó sorsu ember került ma Aradra. Azok közül való, akik az új világban próbáltak szerencsét, s ott vagy a viszonyok szerencsétlen volta, vagy a maguk balsorsa révén nem találtak föl a boldogulást és csalódottan, nélkülözések között voltak kénytelenek visszatérni ide, a nyomoruság karjai közé, a mely elől menekültek.

Az Amerikából visszatért ember *Zimmermann* Gyula, volt *nyiregyházai* kereskedő. Egy időben virágzott az üzlete, de azután teljesen tönkrement. Miután egyéb kereset alig kínálkozott a számára, az a gondolata támadt, hogy kivándorol Amerikába.

Ki is ment. Az új világban pedig megkezdte a munkát a legalacsonyabb fokon, úgy a hogy mások szokták, akik Amerikába jutnak, s mivel az angol nyelvet nem értik, jobb foglalkozást nem kaphatnak. Legelőször szolga volt egy szállóban, azután egy bányába ment dolgozni. A bányából egy másik gyárba ment, majd egy new-yorki *üvegyárba* fogadták be munkásnak.

Itt érte a baleset, amely keresetképtelenné tette. Egy erősebb *üvegdarab* a jobb kezének csuklóján *elvágtá az ereket* és az inakat, úgy, hogy a jobb kezének három ujját *nem tudja használni*.

A kórházba vitték. Miután a szabályok értelmében a hajózási vállalatok a kivándorlókat,

ha három hónapon belül valami baj éri őket, kötelesek visszavinni, őt is, mikor valamennyire fölgyógyult, a hajó visszavitte Hamburgba. Onnét a kis megmaradt pénzével Bécsig jutott.

Bécsből gyalog jött Budapestre, onnét ismét folytatta útját. Ma *Aradra* ért útjában, de már teljesen kimerülten. Az aradi kereskedő-egyesületekhez fordult segélyért, hogy *Nyiregyházára* utazhassék, a hol hozzátartozói vannak.

Miután az iratai rendben voltak, s igazolta azt is, hogy tönkrement kereskedő, a segélyt megkapta, hogy azzal utnak induljon haza, — ahonnan egykor, mint kereskedő távozott, s most visszatér mint munkaképtelen, koldussá lett ember.

Sportünnepély a Maroson.

(Uszó- és evezős-verseny.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Teljes sikerrel végződött az *Aradi Atlétikai Klub* vállalkozása, mely a vasárnapi szép sportünnepet megteremtette. Az uszás és evezősport hívei, de az egész közönség számára sok élvezetet, a klubnak pedig dicsőséget hozott ez a nap, mely nemcsak Arad, hanem az egész ország figyelmét magára vonta. Az atléták mellé állottak a *Maros Evezős Egyesület* tagjai, kik az uszást evezős versenyekkel tették változatossá. A két sportegyesület: az atléták és evezősök ráadásul *füleslabda mérkőzést* is rendeztek, mely a versenynek utolsó pontja volt.

Emelte a versenynap értékét, hogy egyik számban, az ezer méteres uszóversenyben a *Maros bajnokságáért*, két kiváló uszó-bajnok *Balaton* (Gräfl) Károly, a Magyar atlétikai Klub tagja és *Halmay* Zoltán, a Magyar Uszóegyesület tagja is részt vett. A verseny, mely *Balaton* győzelmével végződött főképpen azért volt érdekes, mert a két bajnok ezuttal került össze először.

(A verseny.)

A versenyek kezdete délután négy órára volt kitűzve. A „Maros” csolnakházának környéke ekkorára megkapóan szép képet nyújtott. A fentartott helyen előkelő közönség, közte számos hölgy, foglalt helyet, megtelt az állóhely is, és a korláton kívül, sőt a Maros tulsó oldalán is ezer számra várakozott a nép. A fellobogozott csolnakház előtt készen vesztegeltek a dresszes evezősök, az első mérkőzés uszóival pedig megindult felfelé a Maroson a sátoros csolnak. A tarka képet ragyogó napfény tette élénkké.

A verseny bizottság élén *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag a Maros elnöke és *Tedeschi* Viktor az A. A. K. elnöke állottak. Mint rendezők: *Lészai* Ottó az A. A. K. kapitánya és *Jankó* Imre a „Maros” művezetője buzgólkodtak.

A versenyek eredménye a következő volt:

1. *Egyes evezős-verseny*. Első: *Dániel Péter*, második: *Hady Antal*. Többen nem indultak.
2. *Száz méteres uszó verseny*. Első: *Pivny Béla* (37 másodperc), második: *Parecz István*, harmadik: *Strifler Ferenc*, negyedik: *Záray Jenő*.
3. *Kettős párevezős verseny*. Első: (*Laubner* József, *Grób Jenő*, kormányos *Jegessy Károly*), a második csolnak (*Kneffel Béla*, *Dörner Emil*) elmaradt.
4. *Ötven méteres ifjúsági uszó-verseny*. Első: *Kolmann Emil* (20⁴/₅ másodperc), második: *Zubor Imre*, harmadik: *Kádas Lajos*. *Kolmann* ellen óvást emeltek, de a zsüri oda ítélte neki az első díjat.
5. *Junior négyes evezős-verseny*. Első: (*Máday Sándor*, *Laczay István*, *Szánthó Gyula*, *Heppes Aladár*, kormányos *Réthfalvy Gyula*), második: (*Laczay Endre*, *Óry Aladár*, *Institoris*

István, *Joanovits Sándor*, kormányos *Réthfalvy Jenő*.)

6. *Ezer méteres országos uszóverseny a Maros bajnokságáért*. Első: *Balaton* (Gräfl) Károly (9 perc 24³/₅ másodperc.) fél méterrel második: *Halmay Zoltán*, hatvan méterrel harmadik: *Pivny Béla*.

Lázás érdeklődés kísérte ezt a versenyt. *Balaton* és *Halmay* közvetlenül egymás mellett usztak s csak az utolsó tíz méternél nyomult *Balaton* előre s félméterrel győzött.

Senior négyes evezős verseny. Első: (*Dániel Péter*, *Kneffel Béla*, *Nyisztor Sándor*, *Laczay Gyula*, kormányos *Jegessy Károly*), második: *Domonkos Gyula*, *Laubner József*, *Hady Antal*, *Grob Jenő*, kormányos *Kilényi Kálmán*.)

8. *Háromszáz méteres uszóverseny (handicap)*. Első: *Pivny Aladár*, (egy perc), második: *Parecz István*, harmadik: *Szeredy Gyula*.

9. *Füleslabda-verseny*. Az utolsó szám a füleslabdamérkőzés volt, melyben az *Aradi Atlétikai Klub* állott szemben a „Maros”-sal. Ilyen versenyt az aradi közönség még nem látott, legfeljebb a tréning számba menő házi mérkőzéseket szemlélhette. Az első félidőben egy goal volt az atléták javára. A másodikban mind a két fél csinált egy-egy goalt, de az atlétákét a goal-bíró semmisnek minősítette. Az eredmény ilyenformán 1:1 volt. A játék nagyobb részben a „Maros” területén folyt. A bírót tisztet *Dániel Dezső* viselte.

(Társasvacsora)

A versenyt este, a *Millium* különtermében kedélyes társas vacsora követte, melyen megjelentek az *Aradi Atlétikai Klub* és „Maros” evezős egyesület tagjai, továbbá a középiskolai tanulók közül azok, a kik piját nyertek.

A társasvacsora tulajdonképpen a díj kiosztás miliője volt s alkalmat adott, hogy a klub vendégeiül lássa és ünnepelje a két fővárosi sportsmant, *Gräfl* és *Halmay*.

Este kilenc órára volt meghatározva a társasvacsora ideje, de a buzgó atléták már sokkal korábban megjelentek. A két uszó-bajnokot, kik a verseny után a szabadságszobrot tekintették meg, már hatalmas éljenzés fogadta *Tedeschi* Viktor, mint a versenyzsüri egyik elnöke, rövid beszédben üdvözölte a két vendéget. Sajnálja, ugymond, hogy nem lehet őket lemarasztalni a vonatról, mert szívesen látná a klub nevében őket vendégül. Köszöni nekik, hogy megjelentek a közreműködésekkel emelték a verseny érdekességét.

Ezenközben megjelent *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, a Maros evezős klub elnöke is, a ki a versenybírósrág másik elnöke volt. Megbizta *Tedeschi*-t, hogy ossza ki a díjakat, a mi meg is történt. A díjakat részben az *Aradi Atlétikai Klub*, részben a *Maros evezős egyesület* adta. Csupa csinos, dombormű veretű ezüst és bronz medália volt a díj, csupán az ezerméteres uszóverseny díja volt arany, hosszú szalaggal.

A díjak kiosztása után ismét *Tedeschi* Viktor állott föl szólásra, s *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tagot üdvözölte. A klub háláját tolmácsolta, mert az ő személyébeu összpontosult sok olyan dolog, mely az ügyet diadalra vitte. Kéri a jelenlevőket, hogy *Vásárhelyi* Bélára, a ki a közélet terén oly szép szerepet visz, kiáltanak háromszoros hipp-hipp hurrát.

Az ifjuság eleget is tett ennek a kérelemnek s olyan hurrázás keletkezett erre, aminőt csak Angolországban, a hipp-hipp hurrá hazájában tudnak produkálni a lelkesült labdarugók. *Vásárhelyi* Béla mondott ezután emelkedett szellemű felköszöntőt. Szerinte az öregeknek nincs más szerepük a sportsmanok között, mint figyelemmel kísérni az ifjuság fejlődését a sport terén. De erre a fejlődésre nagy is a szükség, különösen nálunk magyaroknál, kik

ezer év óta magunkra hagyva, elszigetelten állunk. Fájdalom, a népek csak úgy tudnak teret hódítani, ha testileg kitűnnek. Ezért szükség van arra, hogy testileg megerősödjének s megtudjanak küzdeni az élet nehézségeivel. Lelkéből üdvözli ezt az ifjúságot, — ugymond mert, a mikor látja, hogy fejlődik, erősödik, nem félti a nemzetet. Kéri őket, hogy egész komolyan foglalkozzanak a sporttal, mert ezáltal is biztosítják a nemzet jövő sikeres működését. Eljen az ifjúság!

Zugó éljenzaj fogadta Vásárhelyi Béla beszédét.

Ezután még *Bajtay Mihály* köszöntötte fel *Tedeschi Viktort*, a mai verseny érdemduz protektrát, *Laboda Ferenc Lászlai Ottót* és ifj. *Vass Gusztávot*, a verseny agilis főrendezőjét, *Lászlai Ottó* pedig a Maros evezős klub művezetőjére *Jankó Imrere* emelte poharát; *Tedeschi Viktor* mindkét sportegyletnek a füleslabda mérkőzésben résztvevő tagjait köszönti fel, *Féthy Nándor* pedig azt kívánta, hogy az ifjúság ép úgy fejlődjen lélekben mint testben. Végül *Vass Gusztáv* a közönségre üritette poharát.

A kedélyes vacsora csak az éjféltutáni órákban ért véget.

Rémes gyilkosság Nagyváradon.

(Az erdő halottja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 26.

Nagyváradon rémes titokzatos eset tartja izgatottságban a lakosságot.

Vasárnap este a nagyváradi határban a Volfi-erdőben egy női hullát találtak. *Herczeg Jenő* rendőrnek s az illetékes tiszti orvos dr. *Nemes Áron* kimentek a Volfi-erdőbe.

A *Farkas-tanyától* körülbelül kétszáz lépésre vezető gyalogösvény mellett feküdt a hulla: egy fiatal asszony hideg teteme, rádobva egy kötéllel összekötött fa-csomó. Arca rémesen el volt torzulva. A szemek alatt véraláfutások, a szájában vastag, szirmos kendő. Az asszony pruszlija a mellén állig be volt gombolva. A hulla nagyobb részében meztelen volt s már oszlásnak indult. Férgek kergetőztek meztelen lábán. Az egyik hosszan kinyújtva — a másik térdén behajtva. Mindegyik makacsul van megmeredve.

Nemes Áron dr. ki akarta huzni a hulla szájából a kendőt; nem sikerült. Erősen be van gyömoszólve. A fején nem látzott semmi ütés nyoma — csak a haj van összekuszálva az erdőnek rothadó avarával. Az orvos az első látásra konstata, hogy itt valami bestiálítás történhetett. Küllerőszak nyoma még mindig nem volt látható a tetemen. Kigombolták az asszony pruszliját. Ovatosan kapcsolta ki az egyik rendőr a fehér gyöngyház gombokat fel egész az állig.

Amikor szétnyílt a szirmos pruszlik, irtószagos szurás, látszott a nő mellén. A 3—4 borda között éles kemény eszköz olthatta ki a szerencsétlen nő életét. Sehol a dulakodásnak semmi nyoma nem volt. Még csak vércseppek sem akadtak: Mindössze az asszony kezén egy kis horzsolás.

A bizottság akkor mindjárt nem tudott tisztába jönni, hogy ki az asszony, mi okozta halálát. Ma azonban már tudott dolog, hogy a meggyilkolt fiatal asszonynak, kinek holtteste már 25 órán túl az erdőben feküdt, *Busle Anna* 32 éves napszámosnő s *kéjgyilkosságnak* esett áldozatul.

A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a tettes kézrekerítésére s ma már letartóztatott két csavargót, kikre a bűn gyanuja háramlik.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Uj szinkörök a vidéken.** A *makói* szinpártoló bizottság legutóbbi ülésén mutatta be *Orbán Ignác* városi főmérnök a „*Hollóssy Kornélia*”-szinkör építésének költségvetését. Ezek szerint a teljesen felépítendő szinkör összes költségei 48933 koronát tesznek ki. Ezen összeg még nem foglalja magában azon kiadásokat, melyet a szinpad kor-ografikus berendezései igényelnek. A választmány megbizta *Orbán főmérnököt*, hogy az árlejtés mellőzésével hívja fel *Kövecs, Csorba* és *Széli* makói építészeket az íránt, hogy milyen átalány összegért vállalják el a szinkör felépítését. Ugyanezen az ülésen a választmány nem teljesítette *Festetich Andor* grófnak, a vidéki színészet felügyelőjének azon kívánságát, hogy *Makó* lépjen be a *Zombor—Nyitra—Szarvas* városok által alakított szini körzetbe, a melynek ez időszert *Monori Sándor* az igazgatója, hanem elhatározta, hogy a *szabadkai* szini körzetbe lép be, a melyhez még *Baja* és *Szentes* tartoznak. Itt *Pesti Ihsz Lajos* társulata játszik. — Az *orosházi* szinkört *Makó Lajos* társulata nagy ünnepélyességgel nyitotta meg. A megnyitó ünnep alkalmából *Lukács György* dr. Békésvármegye főispánja, *Orosháza* társadalmában üdvözölő táviratot intézett *Széli Kálmán* miniszter elnökhöz. A miniszterelnök a következő távirattal válaszolt:

Orosháza közönsége üdvözlését és köszönetnyilvánítását örömmel vettem, őszinte viszont üdvözlétemet küldöm. Mindig örömet okoz, ha a színművészet érdekében valamit tehetek, annak emelését szívesen hordozom. *Széli.*

A képviselőház alelnöke

Aradon.

(*Tallian Béla a Mangra-ágyról.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Néhány nap előtt előkelő vendége volt Aradnak, a nélkül, hogy arról sokan tudtak volna.

Tallian Béla, a képviselőház egyik alelnöke csütörtökön Aradra érkezett. Fivérét, *Tallian Örnagyot*, az aradi honvédszázadosztály parancsnokát látogatta meg és néhány napot töltött nála.

A képviselőház alelnökét Aradon mindazonáltal többen meglátogatták, a kik neki még régebben, békési főispán korából, ismerősei. Egy alkalommal, vacsora közben szó esett sok mindenről, politikáról és felsőbb körökben folyó eseményekről. Szinte természetesen, hogy a sok minden között azt a kérdést is fölvetették, hogy mi lesz a *Mangra* püspökségének megerősítésével.

Az aradiak erre nézve annyival inkább óhajtották *Tallian* értesüléseit hallani, mivel *Tallian* épp a legutóbb, a mint ismeretes, *királyi biztosa volt a karlócai szerb egyházi kongresszusnak* s ennek révén meglehetősen be van avatva a *nemzetiségi egyházaknak* a kormány előtt folyó dolgaiba.

A mint értesülünk, *Tallian Béla* azt mondta, hogy tudomása szerint a kormánynak nincs szándékában *Mangra* Vazult megerősíteni az aradi román püspökségben. *Szeptember első felében* fog a minisztertanács, s ennek előterjesztésére a király dönteni a püspökválasztás fölött, s ez a határozat a legnagyobb valószínűség szerint a választás megsemmisítése lesz.

Maga Tallian nem mondja mindezt pozitív formában, miután a kormány tagjai közül hivatalosan még egyik se nyilatkozott az aradi román püspökség függő kérdésében.

Egy aradi nevelőnő regénye.

(*Bicikli Mici karrierje.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Vasárnapi számunkban megírtuk röviden, hogy a budapesti főkapitányság előtt *Baranyi Erzsébet* agyonlövélssel fenyegette a kedvesét, a ki több évi viszony után a faképnél hagyta őt. A leány, a kiről szó van, „*kasszakissasszony*”, a ki hosszabb ideig nevelőnő volt Aradon, s az itteni rendőrségnél is volt baja. Különben *Bicikli Micinek* hívták. Onnan kapta ezt a nevet, hogy állandóan kerékpáron járt-kelt. A nyomában egy fényesszörű uszkar szaladt mindig. Így magára vonta az emberek figyelmét, feltűnést keltett s tömérdek ismeretséget kötött.

Kalandos élete pályája van. A huszonháromesztendő leány parasztközből született *Érmihályfalván*. Hazuról megszöktette egy segédjegyző, akibe szerelmes volt. Félesztendő mulva egyedül tünt fel *Kolozsváron*, ahol sokan megbarátkoztak vele. Már akkor beteges volt. Megírták annak idején a lapok, *Brassó* és *Kolozsvár* között a gyorvonaton eszméletlen állapotban találtak két urinőt egy elsőosztályú kocsiszakaszban. Mikor a vonat *Kolozsvárra* érkezett az egyik nő már halva volt. Társát magához tudták még téríteni s a kórházban ki-gyógyították valamennyire. Ez az életben maradt nő *Bicikli Mici* volt.

Három hónap mulva már egy aradi uri háznál volt nevelőnő. Az urnője nagyon megkedvelte, szerette a család fő is. De csak néhány hétig dédelgették, mert egyszerre csak el kellett hagynia a házat. A családanya távolította el.

Harmadfél esztendővel ezelőtt *Budapestre* került már akkor egészen árval volt. Nagyon nehezen tudott álláshoz jutni. Hosszas viszonltság után, miközben egy *Andrássy-utí* kávéházban kaszirosleány volt, valahogyan zöldágra vergődött. Megismerkedett egy volt ezredorvossal aki éppen akkor hagyta el a hadsereget s a *Rókus-kórház* orvosa lett. A doktornak megtetszett a kellemes külsejű leány, az ismerettségéből szerelem lett. A fiatalok közös lakást fogadtak s ekkor jól ment a dolga a megint *Baranyi Erzsébet* vedlett *Bicikli Micinek*, *Szép ruhákat*, *ékszereket* kapott. Talán ma is boldogan élnének együtt, ha ez a szerelem nem került volna az orvosnak nagyon is sok pénzébe. Annyiba, amennyije tulajdonképpen sohasem volt. Az orvos még a mézesetekben megmondta a leánynak, hogy sohasem veheti feleségül, mert szegény; hanem, ha meg is nőül, holtáig gondoskodni fog róla. A leány ebbe bele-nyugodott.

Néhány héttel ezelőtt az orvos azzal a határozott kijelentéssel lepte meg *Baranyi Erzsébet*et, hogy feleségül vesz egy gazdag leányt, akit szeret is; ismételte, hogy őt azért sohasem hagyja cserben. A leány erre sirva fakadt és viszontmeglepetésül tudatta az orvossal, hogy anyának érzi magát. A doktor azonban kétkedett a szavában s amikor végül kárpótlást kért, megtagadta a kérés teljesítését. A leány fenyegetődzött, hogy botrányt csinál, mire a férfi rövid uton kitette a lakásból. De ezzel nem szabadult meg tőle. *Baranyi Erzsébet* azonnal is sűrűn eljárta hozzája, minduntalan zsarolta, sőt *lelővéssel fenyegette*.

Igy beszélt a kórházi orvos, aki bűnvádi jelentést tett *Baranyi Erzsébet* ellen a főkapitányságon.

HIREK.

Lajos napja.

— Kossuth nevenapja. —

Arad, augusztus 25.

A nagy Kossuth-ünnep előkészületei között egy kisebb alkalom idézte vissza Kossuth emlékezetét: a kormányzónak nevenapja. A míg Kossuth Lajos élt, addig a köztudat nemzeti ünnepnappá avatta Kossuth Lajos névnapját. Szerte az országban klubok, asztaltársaságok, magántársaságok megemlékeztek Kossuth Lajosról és éltették őt. Kossuth Lajos névnapja volt a legnépszerűbb és legünnepeltebb névnap az országban. Halála után az ünnep ketté vált. Születésnapja az örömmel napjává, halálának évfordulója a gyásznapjává lett. Így változott át Kossuth Lajos-napja kettős ünnepé, csak hogy más dátumra áthelyezve. Mind a mellett Kossuth Lajos halála után is kegyeletos napja ez a magyarnak. S ma is, Lajos napján, országsszerte megemlékeznek a névnapról, a melynek viselője egykor Magyarországon urrá tette a szabadságot és a jogot.

Az aradi Kossuth-asztaltársaság mai összejövetele ünnepi hangulatban folyt le. Az asztaltársaság megdicsőült védnöke nevenapja alkalmából ünnepély volt a „Jó pásztor“ kerthelyiségében, hol az asztaltársaságnak mintegy ötven tagja jelent meg. Nagy Kálmán elnöki megnyitóját után, Múlek Lajos dr. magasan szárnyaló beszédben méltatta Kossuth Lajost. Ezután Kosztika Mihály szellemes szavakban köszöntötte fel Novotny Lajost a Jó pásztor tulajdonosát. Nagy Kálmán, Magyar Ferenc, May Soma Múlek Lajost éltették névnapja alkalmából.

Fővárosi tudósítónk írja: Kossuth Ferenc tegnap Olaszországból Budapestre érkezett. Ma délelőtt kiment a kerepesi-úti temetőbe és úgy a saját, mint az öccse, Kossuth Lajos Tivadar nevében koszorút tett atyja sírjára. Kossuth Lajos Tivadar szeptember közepe táján fog Budapestre érkezni, hogy jelen legyen a szeptember 19-iki Kossuth-ünnepen. Ma délután négy órakor a Kossuth Lajos női egyesületileg kivonult a kerepesi temetőbe és koszorút helyezett Kossuth Lajos sírjára.

A déli harangszó.

— A Minoriták temploma és a szerbek. —

Arad, augusztus 25.

Mióta az aradi katolikus templom tornyából lekerültek a mázsás harangok, azóta nincs déli harangszó Aradon. A minoriták lebontották a régi templomot s a régi torony új harangjai azóta pihennek, s természetesen pihenni is fognak addig, míg az új szentegyház felépül, hogy ennek új tornyában megfelelő elhelyezést találjanak a méltóságos hangok, áhitatra készülő új harangok.

Mindez tulajdonképpen nem is tartoznék a tárgyhoz, legfeljebb annyiban, hogy mióta a katolikus templom tornya eltűnt a főtérről, azóta nincs déli harangszó. Aki a déli órákban a főtéren jár, vagy akit az esti korzó az Andrassy-útra vonz, annak bizonyára hiányzik a tizenkétórás és nyolc órás harangszó. Olyan megszokott dolog volt ez, akár a mindennapi ebéd, vagy a vacsora.

Ezt a harangszót máától kezdve a Szerb templom fogja helyettesítéssel pótolni. Az aradi szerb egyház ideiglenes választmánya ugyanis tegnap ülést tartott, melyen Ferdinánd Demeter aradi kereskedő, választmányi tagnak indítványára elhatározták, hogy addig, míg a felépítendő új minorita templom tornyába a harangokat elhelyezik, a szerb templom tornyában minden délben meghuzzák a tizenkétőt.

Ez a harangszó ugyan aligha fogja betölteni a katolikus templom harangjának körzetét, de azért van valami jellemző vonása ennek a harangszó-cserének . . .

A király rokona mint közlegény.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

A nagyváradi cs. és kir. 37-ik gy. ezredhez most rukkoltak be a tartalékosok. A szumános atyafitól kezdve, a fősolgabiróig, az emberiség minden eleme összeverődik ilyenkor s büszkén hirdeti ki-kí saját polgári állapotát.

Érdekesebb alak azonban ritkábban vonult be, mint a tartalékosok tegnapi szálitmányából. A berukkolás alkalmával, az irnoki tisztet teljesítő szakaszvezető harsány hangon szólítja egyenként az öreg harcosokat. Mikor a 14-ik századra került a sor, egy szőke katona könyvből olvassa:

— *Stefán Szabó!*

Egy huszonhat évesnek látszó, alacsony, barna ember lépett elő a civil ruhába öltözött katonák közül, foglalkozására nézve *asztalos mester ember* s társainak büszkén adja tudtul:

— *A király rokona vagyok.*

Az érdeklődőknek aztán, a következőképpen adja elő leszármazását:

— Nővéremet, egy biztosítási tisztviselő vette el. Mindketten kimentek Amerikába, hol rövid idő alatt meggazdagodtak. Pár év leforgása alatt azonban sógorom meghalt s nővérem egyedüli örököse lett minden vagyonnak. Időközben beteszeretett nővérembe báró Földvári, a ki tulajdonképpen Stefánia főhercegnő férjének, Lónyay Elemér grófnak első unokatestvére. Törvényesen feleségül is vette s így a királyi családdal *sógori* összeköttetésbe jutottam.

■ Persze a katonák erősen viccelnek a derék fiúval, de igen sokan tiszteletteljes bámulattal övezik körül és susogva mondják egymásnak ahol Szabó István 14-ik századbéli közvitéz elvonul:

— Itt megy a király rokona.

Legérdekesebb a dologban az, amit Szabó István forral az agyában. Összeköttetése révén dupla lénungot akar kieszközölni, hogy így gavalérosabban költsékezhessék a nagygyakorlaton, melynek befejezése után hajóra ül és Amerikába vitorlázik méltóságos nővéréhez, br. Földvárynéhoz.

— Utban a nagy gyakorlatok-felé. Üres a kaszárnya, csöndes a Maroson túl való sáncváros: csak épen hogy a házörzök maradtak itthon. Elmentek a legények a nagy gyakorlatokra. Ma hajnalban indult utnak az aradi cs. és kir. 33. gyalogezred a temesmegyei gyakorlatokra. Az ezredet Wachsmann Vilmos ezredes vezette. A civil népből is sokan voltak künn az ezred bucsuján: ki az atyjafiát, ki a szíve legényét bucsuztatta, kit meg csak a kíváncsiság vitt ki. Az ezredes imához vezényelt, azután megszólalt a banda, a melynek hangjai mellett elindult az ezred *Sépfalu* felé. Körülbelül három-négy hétig lesznek távol: „lefuvas“ után aztán újra megtelik uniformissal, bakalármával a Maroson túli sáncváros.

— Gyász az uralkodó családban. Gyásza van ismét az uralkodók családjának. Margit Zsófia főhercegnő, Albrecht württembergi herceg felesége, mint Gmundenből írják, vasárnap este hat óra tizenöt perckor meghalt. Az elköltözött hercegasszony néhai Károly Lajos főhercegnek második házasságából származott s trónörökösünknek testvérhuga volt. Még csak harminckét éves volt. 1893-ban ment férjhez s igen boldog házasságban élt. Margit Zsófia hercegnő a

napokban lebetegedett s állapota olyan veszedelmesre fordult, hogy kezelő orvosai konstátálták, hogy csak műtét beavatkozás mentheti meg a beteg hercegnő életét. Az operáció azonban — sajnos — nem segített a hercegi-anyán. A tegnapi éjszakát már nagyon nyugtalanul töltötte s papot kért. El is hívták hozzá menten dr. Weinmayer kanonokot Ischlből, aki a hercegnőt ellátta a halotti szentséggel. Az orvosok a pap eltávozása után megtiltották a betegnek, hogy beszélgesse. Nem is bocsájtottak be hozzá mást, csak Albrecht herceget, a férjét s mostoha-anyját: Mária Terézia főhercegnőt. Délután Mária Valéria főhercegnő is Gmundenbe érkezett, de nem mehetett be a beteg szobájába. A hercegnő apró gyermekei, akiknek sejtelmük sem volt édes anyjuk veszedelmes betegségről, hangos jó kedvvel kergetőztek a gmundeni kastély pompás parkjában. Közben, tegnap este felé, a beteg állapota javult némiképpen. Az orvosok nem adtak ki bulletint s csak szóval közölték az érdeklődőkkel, hogy a hercegnő aránylag jól érzi magát. A javulás azonban csak látszólagos volt. Margit Zsófia hercegnő ereje egyre fogyott, miglen a halál ma este szívelgyengülés következtében beállott.

Gmundenből táviratozzák: A király délután egy órakor Gizella főhercegnő kíséretében a württembergi hercegi villába érkezett. Margit hercegnő koporsójánál csendesen imádkozott, azután a síró gyermekeket vigasztalgatta. Körülbelül egy órai időzés után utazott vissza a király Ischlbe.

— A tisztviselők fizetésemelése. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésjavításáról a költségvetés bemutatása kapcsán az ősszel fog jelentést tenni a képviselőháznak.

— A Szerényi-Györfly ügy. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az Alkotmány szombati cikkelye rendkívül kínosan érinti a politikai köröket. Szabadelvű körökben jól tudják, hogy a néppárt bosszúból intézte a támadást Györfly ellen, mert hiszen Györfly volt az, aki a székelről a szó szoros értelmében kivonta a néppártot és annak idején súlyos blamázt szerzett az árulkodó Rakovszky Istvánnak. Másrészt azonban a kereskedelmi miniszteriumban meg vannak győződve arról, hogy a cikkely azon állításai, melyek a fonógépre vonatkoznak: *megfelelnek a valóságnak.* — Szerényi ugyanis rendkívül óvatosan járt el a dologban. Nem érintkezett Györflyvel tenu nélkül, s eltette minden levelét, amelyet a fegyelmi iratokhoz csatolt. E levelekből kitűnik — állítólag — Györfly erőszakoskodása ebben az ügyben, de beigazolódott az a vád is, hogy Györfly az eredetileg 60 koronáért előállított fonógépeket csak 300 koronáért lett volna hajlandó az utánrendelésnél szállítani. Szerényi fegyelmi ügynek eldőlése fog világosságot hozni az ügybe, s éppen ez okból Láng Lajos kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a fegyelmi befejezése után az összes iratokat a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. Ez fogja tisztázni esetleg Györflyt, vagy pedig kényszeríteni, hogy a politikai élettől visszavonuljon, miután mandátumát az összeférhetlenségi törvény értelmében úgy sem tarthatná meg. A Szerényi-Györfly ügyből kifolyólag a Magyarországon a „Szerényi-kérdés“ cím alatt megjelent hírlapi cikk miatt Földes Géza, a Magyarországon volt helyettes szerkesztője nevében dr. Sebestyén József ügyvéd a mai napon rágalmazás és becsületsértés miatt a büntető törvényszéknél sajtóügyi feljelentést tett a Magyarországon szerkesztője, csíktapolcai László Elemér ellen. Györfly Gyula országgyűlési képviselő ma táviratban nyilatkozatot küldött a la-

poknak, amelyben az *Alkotmány* állításait *vágalmaknak* jelenti ki, amelyek megtorlására, ugyanod, *sajtópöri* indít; ezzel alkalmat akar nyújtani ellenségeinek, hogy az ellene emelt vádakot bebizonyítsák.

— **Egy híres festő halála.** Lembergől táviratozzák, hogy Siemiradzki Henrik, a híres lengyel festő Strazalkovóban (Orosz-Lengyelország) meghalt. Siemiradzki 1843-ban született nov. 15. A szt.-pétervári művészeti akadémián tanult, majd Franciaországban tartózkodott és Münchenben Piloty tanítványa volt, később Rómában telepedett le. Festményeinek tárgyait nagyrészt a klasszikus ókorból merítette, de a mellett kivált újabban, vallásos tárgy képeket is fest. Legkitűnőbb, részben világhírű művei: *Nagy Sándor és orvosa Fülöp, Krisztus és a házaságtörő nő; Nero élő fátylói, Nő és korszó,* Kolduló hajótörött; a híres kardtánc (1880): *Krisztus Máriánál és Mártánál;* Szentjánosbogarak; Szerelmes pár Pompejiben; *Phyrne Eleusisben* című hatásos nagy képe: Szent Jeromos a pusztaiban stb. Falfestményeket készített a moszkvai Megváltó-templomban, a krakói evangélikus templom számára festette Krisztust, amint a vihart lecsillapítja: két menyezatképet festett a szt.-pétervári Necsajev-palotában és tőle való a krakói új színház függőnye.

— **Az aradi kereskedők és a Kossuth-ünnep.** Az *Aradi Kereskedők Köre* e hó 25-én, kedden este a kör helyiségében rendkívüli választmányi ülést tart, a melynek *Kossuth Lajos születése száz éves fordulójának megünneplése* lesz a tárgya. A választmányi ülés után általános értekezletet tart a kör, s ezen meghallgatja a *kereskedelmi alkalmazottak nagykanizsai országos kongresszusáról* szóló részletes beszámolót. Az értekezletre, a tárgy jelentős fontosságánál fogva, a kör elnöksége az összes tagokat, ugyancsak a többi érdeklődő kereskedőket is meghívja s azokat minél számosabb megjelenésre kéri. Az értekezlet kilenc órakor kezdődik. *Tedeschi Viktor* elnök.

— **Lauka Gusztáv temetése.** A minap elhunyt költőt, *Lauka Gusztávot*, a mint lapunknak táviratozzák, ma délelőtt temették el Nagybecskerekben óriási részvét mellett. A temetésen megjelentek a megyei és állami tisztviselők, sőt még a hadsereg is ki vette a maga részét a gyászról: úgy a közös hadsereg, mint a honvédség küldöttsége megjelent a temetésen. Csupán a fővárosi irodalmi társaságok részvéte hiányzott, *egyik irodalmi társaság sem képviseltette magát a temetésen.* Érthető, hogy ez kínos és fájdalmas felcünést keltett mindenfelé. A temetési szertartást *Szabó Ferenc* apátplébános országgyűlési képviselő végezte.

— **Az aradi rendőrség mintájára.** A *debreceni* rendőrség bünygyi-osztályának vezetője: *Végh Gyula* főkapitány-helyettes ma Aradon időzött az itteni rendőrség szervezetének tanulmányozása céljából. A debreceni rendőrtiszt, akit *Sarlot* Domokos főkapitány kalauzolt, az aradi kapitányi hivatalnak különösen a *bünygyi-osztályát* és a *bejelentő-hivatalának* szervezetét tanulmányozta.

— **Ujságiróiból rendőrfőkapitány.** Marosvásárhely szabad királyi város rendőrfőkapitányává *Hegedüs Sándort*, Szilágy-Somlyó város főkapitányát nevezte ki Marosvásárhely szabad királyi város és Maros-Tordavármegye főispánja. *Hegedüs Sándor* mint hírlapíró kezdte meg pályáját és *Hamvai Sándor* néven nemsokára a vidéki írói gárda egyik kitűnősége lett. Mint közigazgatási szakíró is feltűnt munkáival. — Csak később lett rendőrtisztviselő és e téren is oly tekintélyre tett szert, hogy az 1893-ban Budapesten tartott országos rendőrkapitányi kongresszus elnökévé választotta. A főispán

választása tehát minden tekintetben valóban érdemes férfiúra esett.

— **Pavlovics Lyubomir ügye.** Böven irtunk annak idején a törökbecsei kerület képviselőjének, *Pavlovics Lyubomirnak* afférjáról. A szerb nemzetiségi képviselő tudvalevőleg a nagykindai vasúti állomáson tetteleg bántalmazott néhány iskolás fiút, a miért ezek a magyar himnuszot énekeltek. *Pavlovics* ellen bünygyi vizsgálat indult meg s ennek eredményeként — a mint ma Nagy-Kikindáról táviratozzák — dr. *Vaszkó Endre* királyi ügyész tegnap terjesztette vádindítványát az odaváló törvényszék elé. A királyi ügyész *Pavlovics Lyubomirt* a *magyar nemzet ellen való izgatás* címén vád alá helyezni kéri.

— **Zola új regénye.** A párisi „Aurore“ most kezdi közölni *Zola* Emil új regényét, melynek „La Vérité“ (az igazság) a címe. Ez a regény a harmadik részét kéri a „Les Evangiles“ című regényciklusnak. A „Vérité“ tárgya teljesen aktuális, a mennyiben a laikus és papi neveléssel foglalkozik. A regényben egy házaspár harca van leírva leányuk neveltetése körül. Az apa, a ki liberális ember, a leányát is ily szellemen akarta neveltetni, míg az anya bigott katolikus, a ki leányát vallásos nevelésben akarja részesíteni. *Zola* regényében annak a nézetének ad kifejezést, hogy a nevelés joga az apát illeti.

— **Halálozás.** *Rosenberg Sarolta* e hó 22-én, husz éves korában, Báltán meghalt, e hó 24-én, a soborsini izr. sírkertben temették el. *Radó Lipót*, a maros-szlatinai Munk-cég tisztviselője nővérét gyászolja benne.

— **Letartóztatott uriaszony.** Egő ügyetlen fővárosi hordár tévedését rendkívül kellemetlenül s nyeltette meg egy *nagyvárad* uriaszony, akit az a váratlan dolog ért, hogy utközben *letartóztatták.* *F. S.* nagyvárad kereskedő felesége két leányával Budapestről jött haza a tegnap délutáni gyorsvonattal. A központi pályaudvaron fölszállás közben csomagjukat elcserélte a hordár. A vonat már idulóban volt, s így a bajon nem segíthettek. Szerencsétlen véletlen folytán egy ékszeres koffer került a nagyvárad hölgyekhez, akik utitársaik előtt igazolták magukat, s kijelentették, hogy a csomagot a nagyvárad rendőrségnek megérkezésük után azonnal átszolgáltatják. Mily nagy lehetett meglepetésük, mikor *Szajol* állomáson két csendőr járta végig a vonatot, s a hölgyeket igazolásra szólította fel. A megrémült uriaszony igazolta ugyan magát, de a csendőrök a városi rendőrség telegramja alapján letartóztatták, s visszakísérték Budapestre.

— **Hivatalos táviratok.** A belügyminiszter néhány év előtt körrendeletet adott ki, melyben meghagyta a törvényhatóságoknak, hogy hivatalos táviratokat csak kivételesen s csak akkor adjanak fel, ha erre elkerülhetlenül szükség van. E rendelet ellenére egyes törvényhatóságok igen gyakran vették igénybe a hivatalos táviratokat, a mi tetemes költséget okozott. A belügyminiszter most megújította e rendeletét s szigorúan meghagyja a hatóságoknak, hogy ezentul hivatalos táviratokat csak akkor adjanak fel, ha az ügyben még aznap kell intézkedni, vagy bármely késedelem veszélylyel járna. Ma a postai szolgálat oly kitűnő, hogy minden levelet legkésőbb 24 óra alatt rendeltetési helyére juttatnak, teljesen felesleges tehát kevésbé sürgős ügyekben táviratozni. A gyors intézkedést igénylő hivatalos levelek borítókait pedig el kell látni „sürgős“ jelzéssel s az ilyen leveleket ezentul soron kívül fogják elintézni. A hivatalos táviratok szövegének pedig lehetőleg rövidnek kell lenni s minden szabálytalanul feladott távirat jövőben az illető hivatal, illetőleg közeget fogja terhelni. A rendelet ma érkeztet le Arad megyéhez.

— **Megakadályozott kardpárbaj.** Temesvárott a polgári lövöld helyiségében szombat reggel egymással szemközt állottak karddal a kezük-

ben *Haupt György* ügyvédjelölt és *Szabó Zoltán* budapesti mérnök. A szokásos tisztelgések is megtörténtek már, amikor egyszerre rendőrök jelentek meg a színhelyen és a párbajt megakadályozták, a kardokat pedig bűnyjeleként lefoglalták.

— **Betörés Ósbudavárban.** Fővárosi tudósítónk írja: Nagy az izgatottság az *Ósbudavári* variete színház művészei között. Ma hajnalban betörők jártak variete öltözőjében s onnan minden értékeset elvittek. Miután csaknem az összes szereplők ott tartják öltözékeiket, eddig még nem lehetett megállapítani, mi mindent vittek el a betörők, mert a károsultak nagy része még nem is tud a betörésről, amely ma hajnalban történt. A kár mindenesetre sok ezer koronára rug. A betörést ma reggel hét óra felé vették észre. Két ajtó nyílik a variete színház alatt levő öltözőbe s mind a kettőt nyitva találták. Az egyik ajtó lakója le volt tépve, a másiké ki volt nyitva. Ezt minden valószínűség szerint álkulccsal nyitották ki. Benn az öltözőben mindent szétszórva találtak. Kosztümök, ruha és ékszerdobozok, színházi kellékek össze-vissza hevertek a padlón s az összes szekrények fel voltak törve. A betörésről nyomban értesítették a rendőrséget. Eddig már megállapították, hogy a betörők elvitték *Korecie Veronika* művésznőnek 800 korona értékű ékszereit és *Chapke Ferenc*nek 1200 korona értékű ékszereit és ékszereit. A variete művészeit és művésznőit, akik mert lakásaikon alszanak, sorra értesíti a rendőrség a betörésről s felhívja őket, hogy menjenek ki Ósbudába s konstatálják, mi hiányzik az öltözőben hagyott ruháikból, ékszereikből és egyéb felszereléseikből. Képzeltető az álmukból a kellemes hírrel felébresztett művésznők rémülete. A rendőrség még nincs a betörők nyomában. Mert bizonyos, hogy többen lehettek az öltöző hivatalos vendégei, miután egy ember ily gyorsan nem végezhetne volna el a betörés munkáját. Az előadás után rendszerint egészen néptelenné lesz a variete és a nézőtér, három órakor hajnalban már egy lelket sem lehet Ósbudavár ezen részén látni. Valószínű, hogy ezt az időt használták fel a betörők a tett elkövetésére.

— **Eljegyzés.** *Münzner József* szepes-váraljai kereskedő eljegyezte *Teitelbaum Johanna* kisasszonyt, *Teitelbaum Ede* leányát, Aradon.

— **Verekedés a Zoltán-utcában.** Vasárnap éjjel véres verekedés volt az Árpád-térre nyíló Zoltán-utcában. Az aradi szalmapapírgyárnak négy részeg kocsisa: *Sós János, Varga András, Szondi Miklós* és *Magyar János* megtámadták *Bondár János* ács-segédet s olyan alaposan megverték, hogy *Zubor Andor* rendőrfogalmazó és *Óttvös Dániel* dr. rendőrorvos a kórházba szállították a sérült munkást. A verekedők ellen megindították a bünygető eljárást.

— **Az ezredes lámpionjai.** Szegedről jelentik a következőket: Egy szegedi házban magasrangú katonatiszt: ezredes lakik. A háznak egy másik, nagyobb bérházzal van közös udvara. Ilyenformán sok lakótársa van az ezredesnek, aki érdekes módját találta ki a világitásnak. *Kétfeji sással* díszített lámpionokat aggat ki lakásának az udvar felől eső részére. Minden este így történik ez és gyertyavilágtól fénylik a magyarokat sértő címer a szegedi magyar háznak udvarán. Amikor aztán a lakók közül egynehány szólott az ezredesnek a sértő világitási mód ellen, akis leányai felelték helyette.

— **Abcug Kossuth! Le Kossuth! —** kiabáltak az idegen szellemre nevelt leánykák, a kiknek bizonyára nem engednék meg, hogy olyan jelszavakat használjanak, melyeknek értelmét az apjuk nem ismerné. — Eddig szól a tudósítás. Megjegyzést egyelőre nem fűzünk hozzá, de érdekesnek tartanók, ha az ezredes ur maga is megerősítene a fentiek valódiságát.

— **Eltűnt tanítónő.** Az aradi főszolgabíróóság megkeresésére a vármegye alispánja köröztette *Éliás Flóra* naszói tanítónőt, a ki Kurticsra jött. s néhány napi tartózkodás után nyomtalanul eltűnt. Most Naszóról értesítették a kurticsi előjáróságot, hogy a körözött leány megkerült s most szüleinél van.

— **Egy millió hamis bankó.** A varsói rendőrség egy bankógyártó szövetkezetet, a mely ötszáz rubeles bankjegyeket hamisított, letartóztatott. Kiderült, hogy körülbelül egy milliónyi hamis pénzt hoztak forgalomba. A banda leleplezéséről a ezeket a részleteket írják Varsóból: Varsóban lakott egy *Pinczevszky Kázmér* nevű lengyel bankár. Banküzlete fényes volt ugyan, de élő lelket az alkalmazottakon kívül nem igen láttak benne, a mi igen gyanús volt. Pinczevszkynek *Szokulszki Antal* volt a titkára, könyvelője és pénztárosa, a ki pár évvel ezelőtt sikkasztott egy lodzi bankban, a hol alkalmazva volt. Három hónappal ezelőtt mikor már nagyon sok hamis ötszázrubeles volt elterjedve Nyugat-Oroszországban, a rendőrségnek feltűnt, hogy a hamis bankók nagyrésze megfordult Pinczevszki bankjában. Megfigyelték a bankot, számos alkalommal házkutatást is tartottak, de semmi gyanús dolgot nem találtak. Néhány nappal ezelőtt a rendőrséget figyelmeztették, hogy Pinczevszki titkárja, *Szokulszki* igen nagy lábon él egy tengeri fürdőhelyen. Szeretőjének nagy, kétemeletes villát bérelt s úgy költelekzik, mint valami fejedelem. Varsóból tizenkét titkos rendőr utazott a fürdőhelyre s éjszaka lepte meg *Szokulszki* villáját. Őrizet alá vették a titkárt, s szeretőjét és az egész családságot s hozzáálltak a kutatáshoz. Mindent fölfogtak, még a padlókat is fölszedték, de se hamis pénzt, se egyéb gyanús dolgot nem találtak. Egész éjjel s egész nap folyt a kutatás, de hiába. Végre az egyik detektívnek feltűnt, hogy rosszul záródik egy harmónium, a melyet már megvizsgáltak. Elkezdte feszegetni a harmóniumot s mintha csak őszöne lett volna: szétzúzta. A harmónium hurjai között tömördek értékpapírost talált s ezek közül mindjárt a legelsőről, egy ötezer rubeles birodalmi járadékpapírról megállapították, hogy hónappal ezelőtt hamis pénzen vásárolták egy pétervári bankban. *Szokulszki* és a kedvesét rögtön letartóztatták, ugyancsak *Pinczevszki* is. Töredelmesen megvallották, hogy a hamis ötszáz rubeleseket ők juttatták forgalomba, számos előkelő ur közreműködésével. Üzletük pompásan virágzott, mert csak az idén 900,000 rubelelnek megfelelő hamis bankón adtak tul. Legügyesebb bűntársuk a pétervári birodalmi bank egyik pénztárosa, *Ellenband Ignác* volt; a hamis pénzt odavitték a pétervári birodalmi bankba s ott becseselték állampapírossal és jó bankjegyekkel. A hamis ötszáz rubelesek nagyrésze olyan forrásból jutott tehát forgalomba, a melyre senki sem gyanakodhatott: a birodalmi bankból. *Ellenband* természetesen szintén letartóztatták. A hamis bankjegy készítője még nem került, kézre s így a nagy bűnpör tárgyalását alkalmasint sokáig fogják halogatni. *Pinczevszki*ék azt vallják, hogy a hamis bankót *Schandler Emis* német litografus művész készítette nekik. *Schandler* a kinek számos mű-lapja nagyon el van terjedve Németországban, igen tehetséges fiatal művész. Berlinben a *Burken-strassen* lakott, de már három hónappal ezelőtt eltűnt a német fővárosból.

— **Rablótámadás a fővárosban.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Vakmerő rablótámadás történt az éjszaka a városligetben. Egy óra tájban *Wellisch Józsefné* a sógorával meg a nővérel ment hazafelé az *Arena*-uton. A bokorból egyszerre előugrott egy marcona fiatal ember és *Wellischné* nyakáról lelépte az aranyláncát és óráját, azután elfutott. A megrabolt asszony kiabálására üldözőbe vették a támadót és el is fogták. A rendőrségen kiderült, hogy *Szabó Sándor* 25 éves munkátalan vasesztergályos. Kihallgatás után letartóztatták. A rendőrség megállapította, hogy *Szabó* rovott multu gonosztevő. A főváros területéről 5 évre ki van tiltva. Lopásért kétszer volt büntetve. Egyszer négy hónapra, másodszer egy évre. Két év óta nincs foglalkozása.

— **A kékszakállu pincér.** Ifjabb *Greibner Miksa*, volt szombathelyi pincér már hosszabb

idő óta állás nélkül járt kelt a fővárosban. Fi-gyelemmel kísérte a fővárosi lapok apróhirdetéseit és amint egy-egy férjhezmenni vágyó, némi hozománnyal bíró nő felhívása napvilágot látott, *Greibner* volt az első pályázó. Mint mérnök, orvos, ügyvéd, miniszteri hivatalnok szerepelt a bemutatkozásnál. Az egyezséget megkötötték. Lakodalom után azonban az ifjú férj rendszerint eltűnt. Az egyik cserbenhagyott menyecske a rendőrséghez fordult férjének előkerítése irányában. Hetezer koronáját vitte el *Greibner*. A körözésben kiadott személyleírás után velt férjére ismert több özvegyiségben maradt asszonyka is. *Kis Julianna* trafikosnő 2800, *Gleizer Aranka* nevelőnő 1200 koronát, *Pricska Jolán* szobaieány 600, özvegy *Fellner Mórincé* 3000, *Német Lina* szombathelyi a fő városban élő pincérleány 700, *Gocker Teréz* szintén szombathelyi illetőségű, egy fővárosi cukrászoltban alkalmazott elárúsítónő pedig 400 koronát keres a közös férjén. *Greibner* megérezvén a bajt, Grácba utazott. Néhány hétig tartózkodott ott, míg végre visszautazott a fővárosba. Egy budapesti titkos rendőr, ki vele egy vonaton utazott, Körmend tájékán letartóztatta. *Greibner* egy ideig méltatlankodott, fenyegetőzött, később azonban beismerte, hogy ő a keresett többszörös férj és most már törvényesen védve tette meg a hátralevő utat a budapesti törvényszék épületéig.

— **Garnault leleplezik.** A francia tudományos világ fokozott figyelemmel kíséri *Garnault* dr. kísérletét. A fiatal francia orvos tudvalevőleg tuberkulotikus állapotban oltotta be magát, hogy megdöntse *Koch* tanárnak azt a világra szóló kijelentését, hogy az állati gümőkór az emberre nem vihető át. *Garnault* dr. egyelőre még egészséges s vígan viseli el azokat a támadásokat, a melyekkel a tudomány önkéntes mártírját guny tárgyává akarják tenni. Szemére vetették, hogy kísérleteinek reklamvadászat az indító oka, ráfogták, hogy anyagi előnyök reménye készítette a kétséges vállalkozásra, most meg egyenesen azzal vádolják, hogy nem is olyan régen éppen ő ajánlotta pacienseinek azt, a mit most meg akar dönteni: hogy az ember bátran megihassa a tehén tejet forralatlanul, még ha beteg is az állat.

A legújabb hírek között, a mivel nevetségessé akarják tenni, van ez is:

Garnault doktor néhány évvel ezelőtt énekesek, énekesnők és szónokok kezelését kereste. Sokat foglalkozott akkor a hang egész ségtanával, sőt nagyobb tanulmányt is írt e kérdésről. Egyik betege, egy ismert párisi tenorist a következőket beszéli róla:

— Akkor ismertem már dr. *Garnault* t, a mikor még igen obskurus orvos volt. A hangról s a hangszálakról írott munkája tiszta mese. Különös ember dr. *Garnault* s orvosi nézeteit is napról-napra minden rendszer nélkül változtatja meg. Valamikor énekléssel akarta a tuberkulózist gyógyítani. Amint megismerkedett egy színésszel, máris fölhalálta benne a tuberkulózis jeleit „Csak egy szert tudok a tuberkulózis ellen — mondotta volt — s ez az éneklés. Mindennap háromszor, reggel, délben és este énekelnie kell orvosi utasítás szerint.”

Utasításai tisztára hóbotosak voltak. Ugy énekeljünk, hogy ne nagyon nyissuk ki a szájunkat s lehetőleg fárasszuk ki a mellünket... Akadt néhány énekesre, a ki megfogadta parancsát s ezek tényleg tuberkulózisba estek...

— **Orfeum a Tündéerkertben.** Tündéerkertnek nevezte a (volt Vadember) most Európa kávéház tulajdonosa, villammal világított kertjét. Ezen kerthelyiség igazán megérdemli ezen elnevezést, mert pazar berendezése a nagyözön-ségnek oly élvezetet és kényelmet nyújt, mint más hasonló fővárosi intézmény. A tündéerkertben a közönség szórakoztatására mátol kezdve egy kitűnően szervezett orfeum-társulat tart előadásokat, öt estén át. A program után itélve, mondhatjuk, hogy az előadások igazán élvezetet fognak nyújtani. Egészen új és decens. Szabad bemenet. Kezdeté 8 óraker.

— **Gyermekcipők az új tanévre.** Porter Vilmos Nagy Aruházában a Szabadságtéren szerethetik be legolcsóbban és legnagyobb választékban. Ugyanott gyermekek részére kalapok, ingek, nyak-endők, ruhácskák, taneszközök kaphatók. Iskolatáskákban legnagyobb választék. Tíz korona bevásárlásnál minden vevő igényt

szerez egy életnagyságu ingyen fényképre, csupán a papírkeretért térítendő meg 3 korona.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A roulette halottja.

(Monte-Carlo áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Monte Carlo temetőjében ismét frissen hantoltak egy sirt. Egy fiatal brazíliai birtokos fekszik benne. A gazdag ember pusztán kedvtelésből benézett a játéktermekbe s a játék szenvedélye úgy megszállta, hogy elveszítette minden vagyonát. Azután kiment a tengerparti mesésen szép büntanya sétányára s felkötötte magát. Mire rátaláltak, halott volt.

A monte-carlo-i kaszinó közelében egy pálmafán elegáns fiatal ember tetemére találtak. Az öngyilkosok ellenőre, a kire az a feladat hárul, hogy összejárja *Monte-Carlot* s ha valahol öngyilkosra bukkan, öt frankot tesz a halott zsebébe s ellopja okmányait, hogy kiléte ki ne derüljön s a lapok lármát ne csaphassanak, ezuttal nem teljesítette kötelességét.

Az akasztott embert fürdővendégek vetették észre s csakhamar konstatálták, hogy a halott Braziliából jött át Európába, s a neve: *De Gomittas y Sanderos*. A szerencsétlen a játékbank áldozata. Nemrég érkezett Párisba a menyasszonya meglátogatására, akivel az ősz elején akart házasságra lépni.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt, egyik barátja társaságában *Monte-Carloba* utazott. Ez lett a veszte: a játékszenvedélynek, a roulettnek és a trente-et quarante-nek lett a rabja. Néhány ezer frankja, a mi nála volt, jóformán az első napon eluszott, azután pedig Braziliába táviratozgatott pénzéért. Gyakran jött címére pénz, azonban mintha a balsors üldözte volna, egyik két óra alatt elveszítette mindig. A mikor hazuról kifogyott már minden pénzből, a menyasszonyától csalt ki hamis ürügy alatt százezer frankot. Ezt is elveszítette az utolsó sou-ig.

Ugy látszik azonban, hogy menyasszonyának családja megtudta esztelen ruelettezését, mert tegnapelőtt levelet kapott jövődöbeli apósától, a melyben leányával való eljegyzését felbontottnak jelenti ki. A fiatal brazíliai azonban még ez a kellemetlen hír sem térítette észére s az egész este szinte örületes lázzal játszott. Ezuttal nyert is s már óriási halom arany állott előtte. Tíz óra tájban azonban fordult a kocka; egymásután tizennégyyszer jött ki a vörös, míg ő a feketére játszott minden alkalommal a legmagasabb téttel, hatezer frankkal.

A tizenkettedik fordulónál tette fel utolsó pénzét. Elveszítette. Reszketve, lázas, sápadt arccal hagyta el ekkor a játékszobát s a kaszinó kertjében kiválasztva a legszebb pálmafát, egy finom zöld zsinórral felkötötte magát.

Monte-Carlo fel van háborodva az eset miatt, mert az öngyilkos hat óra hosszat függött a kert legdiszesebb pálmáján. Az öreg *Blank* idejében ez nem történhetett meg; de a régi rend megszűnt és nem lehet azon csodálkozni, hogy a játékban látogatottsága megcsappant.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kosaras asszony ügye fordulat előtt. *Mayerné-Schlesinger* Gizella, a híressé vált aradi kosaras asszony ismeretes bűnügyében holnapra érdekes fordulat várható. Megeshetik ugyanis, hogy dacára a nagyváradi kir. tábla határozatának, melyben *Mayerné-Schlesinger* Gizella felebezését elutasította, holnap mégis szabadlábra kerül. Ennek az a magyarázata, hogy *Bedő Árpád* dr. rendőrhadnagy teljesen újból folytatta le a vizsgálatot, s ezen újabb nyomozat során semmiféle terhelő adat a fogházban ülő asszonyra fel nem merült. *Bedő Árpád* dr. ma akarta az ügyet, mely már teljesen készen van, az ügyészséghez átadni. Minthogy azonban *Meszlényi Antal* dr. kir. ügyész csak holnap jön haza hivatalos utjából, ekkor fogja átvenni az iratokat s dönteni a felett, hogy szabadlábra helyezze-e a kosaras-asszonyt, vagy nem.

NAPIREND.

Augusztus 26. Kedd. Róm. kath. naptár: Zefirin. — Protestáns naptár: Zefirin. — Görög-keleti naptár (augusztus 13.): Maxim. — A nap két 4 óra 55 perccor, nyugszik 6 óra 35 perccor. — A hold két 10 óra 33 perccor, nyugszik 0 óra 55 perccor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülés terem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, zivatarok, később hűvösebb.

Augusztus 26. Az aradi kereskedők körének értekezlete este 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 25.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Lanyha irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, 10 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék közül rozs 5 fillérral olcsóbb. Időjárás szép.

Zárhat 12 órakor:

Buza októberre	6.60—6.61
Buza 1903. áprilsra	6.93—6.94
Rozs októberre	5.82—5.83
Rozs 1903. áprilsra	6.06—6.07
Zab októberre	5.43—5.45
Zab 1903. áprilsra	5.70—5.71
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.21—5.22
Repce augusztusra	10.20—10.30

Zárhat 5 órakor:

Buza októberre	6.60—6.61
Buza 1903. áprilsra	6.94—6.95
Rozs októberre	5.80—5.81
Rozs 1903. áprilsra	6.07—6.08
Zab októberre	5.40—5.41
Zab 1903. áprilsra	5.68—5.69
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	5.20—5.21
Repce augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	682.75
Magyar hitelrészvény	727.—
Leszámlolóbank részvény	468.—
Rima-Murányi vasút részvény	501.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	718.50
Közuti vasút	640.—
Városi villamos vasút részvény	330.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 25. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 104—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 111—2 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 110—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 110—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 108—9 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 108—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 106—8 fillérig.

Sertésleltétel. Augusztus hó 22. napján volt készlet 45,958 darab, augusztus hó 23. napján főlhajtattott 929 darab, augusztus hó 23. napján elszállított 676 darab, augusztus hó 24. napján maradt készlet 46,211 darab. — Üzlet: Változatlan.

Szeszüzlet.

— Augusztus 25. —

Mai jegyzéceink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 12'80—13— korona mmázzsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, augusztus 25.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	97.90
Magyar arany 4%	118.60
Magyar ezüst 4%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.60
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereményországy kölcsön	202.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	182.—
Oszták papírjárdék	101.80
Oszták járdék ezüst	101.80
Oszták járdék arany	121.50
Koronajárdék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Oszták-magyar bankrészvény	1585.—
Magyar hitelbankrészvény	727.50
Oszták hitelbankrészvény	683.75
Oszták-magyar államvasút	718.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márka	117.02
London	239.67
Paris	95.15

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: Hardy I. D.

[38]

(Folytatás.)

HUSZADIK FEJEZET.

Percivalnak és rokonainak is meg kellett érni azt a szomorú tapasztalatot, melytől az élet senkit sem kímél meg: a világ rendes hétköznapi módján folyt tovább, pedig számukra Ray elfogatása óta szakadatlanul sötét éjszaka volt; ha valaki Ray szegény anyjának azt jövendölte volna, hogy ilyen szomorú napokat fog megérni, anélkül, hogy belehaljon, annak szomorúan a szeméi közé mosolygott volna. S most mégis így történt, rettentő szomorúsága ellenére is lassanként beleszokott abba, hogy a világ Ray nélkül is tovább halad megszokott útján.

O, milyen kicsiny is lett a megszokott, vidám családi kör! George ott nyugodott a családi sírboltban, Ray legundokabb bűnnel, a barátján s rokonán elkövetett gyilkossággal vádolva börtönben ült, lady May visszatért Rocklyékhoz s Kitty is elhagyta a megszokott otthon, mely annyi ideig szolgált neki a szülei ház pótlására. A szegény leány néhány nappal Ray elfogatása után görcsös zokogással borult Percivalné nyakába s esdekelve kérte, hogy ne haragudjék rá, ha egyelőre máshol keres magának hajlékot, de itt nem tud maradni, abba belehalna. Greyék, annak a fiatal orvosnak az anyja és nőtestvérei, kinek Kittyvel való eljegyzését George és lady May esküvéje napján akarták nyilvánosságra hozni, a telet délidéken szándékoztak tölteni; Greyné nagyon kérte Percivalné, hogy bizza reá Kittyt s bár Ray anyja nem találta egészen érthetőnek, hogy a fiatal leány, kit úgy szeretett, mint a saját gyermekét, elhagyja őt ezekben a nehéz időkben, másrészt mégis kénytelen volt belátni, hogy Kittynek szinte érthetetlen kétségbeesése komoly veszedelemmel fenyegeti az egészségét. Ezt a kétségbeesést is úgy tekintette, mint annak a jelét, hogy a fiatal leány egészen együtt érez veük s ezért ellenkezés nélkül beleegyezett elutazásába.

Sarolta és Helén azonban nem tudták megbocsátani Kittynek, hogy eltávozik s megegyeztek abban, hogy szivtelen teremtés, az együttmaradottak annál szorosabban ragaszkodtak egymáshoz s a nehéz napokat azon való hiú töprenkedéssel töltötték, hogy hogyan lehet bizonyítani Ray ártatlanságát.

Ray maga külsőleg minden ellentállás nélkül törődött bele helyzetébe, abba a borzasztó állapotba, melybe oly váratlanul került. Belülről a lelke persze annál vigasztalanabb volt.

Az a nap, melyen George baló porait átadták a földnek, a legrettenetesebbje volt Ray életének s midőn anyja, a temetésről visszatérve meglátogatta, egészen magán kívül való állapotban találta.

— Azt szeretném, ha George helyén lehetnék, — mormogta keserű mosolygással, — bár nemhogy Georgenak, de a legalkalmasabb ellenségemnek sem kívánám, hogy itt üljön helyettem.

Nemsokára ezután megtartották Ray ellen a nyilvános törvényszéki tárgyalást Holminsterben s ez a vádlottra kedvezőtlenül végződött, a bizonyítékok döntő súlyuaknak tettek s ezért az egész ügyet az esküdtszék elé utasították. Szerencsére az ülészek ideje nem volt már messze s Ray ügyvédje iparkodott kihasználni azt a rövid időt is, mely még az esküdtszék összeüléséig rendelkezésére állt.

A törvényszéki tárgyaláson, mely még az esküdtszék elé való utasítással végződött, jelen volt Fitzallanné is s Ray, ki rögtön észrevette s amennyire észrevételül tehet, folyton szemmel tartotta: látta, hogyan halványul el, miután arra a kérdésre, hogy volt-e George szobájában, kereken nemmel felelt, bár a két szobaleány megesküdött rá, hogy abból a szobából látták kijönni. Szerencsére a fiatal asszony a percben felpillantott s szeméi találkoztak Ray szeméivel; a fiatalember kéréskintete emlékeztette arra, hogy éppen Ray kedvéért kell neki is titokban tartania a dolgot, mert csak ártana vele neki, ha ellentmondáson kapnák rajta.

Nazaréna tehát hallgatott s azt remélte, hogy ez a legokosabb, amit a fiatalember érdekében tehet.

Percivalné családjával együtt rögtön Ray elfogatása után elhagyta a Quisisanna villát s butorozott lakást vett fel Holminsterben — itt legalább Ray közelében voltak. Fitzallanné ellenben még egy kis ideig Meritonban maradt s az orvos feihasznált minden alkalmat, hogy Ray jó hírnevét galád módon, de óvatos ügyességgel tönkre tegye. Mindenkinek, aki csak hajlandó volt meghallgatni, azt mondta, hogy a fiatal Percivalt agyfajrt gazembernek tartja s csak a szegény édesanyját sajnálja, ki a fia jellemét illetőleg olyan szemmel látható tévedésben van. Ha az esküdtek egy ilyen raffinált gonosztévőt felmentenének, az nagy veszedelem lenne a közönségre, mert az ilyen gazember előtt semmi sem szent, sem a férfiak élete, sem az asszonyok becsülete, ha arról van szó, hogy valami akadályt kell elhárítani az utjukból.

(Folytatás következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Faragó Rezső.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felől indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délután 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felől:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felől:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felől:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felől:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perccor.

642 - 1902. ügyszám.

Árverési hirdetés.

Holländer Ig. aradi fake-reskedő cégnek Hoffmann Ignác, budapesti fakereskedő ké-sedelmes vevő elleni ügyében 31²/₃ hordó 4-es számú, 73 hordó 4¹/₂-es számú, 32³/₄ hordó 5-ös számú, 36¹/₆-od hordó 5¹/₂-es számú és 50 hordó 6-os számú veres donga fojlyó 1902. évi augusztus hó 28. nap-ján délután 1/2 órakor a hely-szinén, Aradon, Nagyvárad-ut 8. szám alatti fiókfatelepen nyilvános árverésen közben-jöttöm mellett eladni fog.

Arad, 1902. évi augusztus hó 25-én.

Beles János,

1501 kir. közjegyző.

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

24031—1902. szám.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet Arad állomás új fűtőházi telepen létesítendő emeletes iroda és laképület, továbbá emeleteslak-tanya és földszintes szertár épület építő munkáinak végrehajtására.

A tervek és költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Aradon, a magy. kir. államvasutak aradi üzletve-zetőségének pályafenntartási osztá-lyában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati nyom-tatványok ugyanezen hivatalnál 3 korona lefizetése ellenében meg-szerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzlet-vezetőség titkárságánál (Arad-csa-nádi palota I. emelet.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyuj-tandók be: „Ajánlat Arad állomás fűtőházi telepen létesítendő magas-építmények építési munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását meg-előző napon, vagyis 1902. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig 6000, azaz Hatezer korona bá-natpénzt teendő le a m. kir. állam-vasutak aradi gyűjtőpénztárában (Arad-csanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számít-tatnak, de névértéken felül szá-mításba nem vétetnek, készpénz-ben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Csak idejekorán beérkezett írás-beli ajánlatok szolgálhatnak a tár-gyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Aradon, 1902. évi augusztus hó.

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nagymennyiségű

Deszka

és

lécz

eladó

az Aradi Nyomdarészvény-társaságnál.

Jó órákat olcsón

kald 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrád János

óragyára,

aranyárak kiviteli háza

BRÜX, 270. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra „ 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra „ 1.95.

Czégem a cs. és kir. bírodalmi czimerral van ki-tüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítás érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1880 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használatát által, mely egy pár nap alatt elmulaszt Szeplő, májfolt, bi-biros, bőrvörösséget és mindennemű arisztiztátiasságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek követke-zésében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és orém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Ne övökodjunk értéktelen utáztatoktól!

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Olesőbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész uraknál.

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

pályakoszoruzott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papiroson Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfris-sítésére és tisztítására.

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidium.

Kitűnő, minden másszert felülmuló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr-eszenciák, melynek segítségével pár percz alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
Benedictine

Cacao blanc
Chartreuse
Curacao

Cseresznye
Marasquino
Kávé

Császárkörte
Vanília
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszertárában

Aradon, Szabadság-tér.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

124177—1902. sz.

Hirdetés.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák kalapok, ruha- és fehérműek, botok, nap-ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkal-mával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi augusztus hó
Fiume	22-én d. e. 9 óra
Kis-Czell	25-én d. e. 9 óra
Bpest keleti	28-án d. e. 9 óra

Budapest, 1902. évi augusztus havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

25154—1902. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános verseny-tárgyalást hirdet a petrozsény—lu-pényi h. é. vasut Vulkán és Lu-pény állomásainak kibővítéséhez és a bővítéssel kapcsolatos pályaszin emelés egy részéhez szükséges, összesen 68200 m³ földfeltöltési munka végrehajtására.

A tervek, a szerződés és az ajánlati minta, a pályázati felté-telek, valamint az általános és részletes feltétlfüzetek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletve-zetősége pályafenntartási osztálya-ban és Petrozsényban a petrozsényi osztálmérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és 2 koroná-ért megszerezhetők.

Ajánlat csak az állomások bő-vítésére szükséges összes mun-kákra tehetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1902. évi szeptember hó 11-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletve-zetőség általános osztályánál.

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 fillér bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell be-nyújtani:

„Ajánlat a petrozsény—lupényi h. é. vasut Lupény és Vulkán ál-lomások bővítésénél végzendő föld-munkákra.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis legkésőbb 1902. év szeptember hó 10-én déli 12 óráig összesen 1000, azaz Ezer korona bánatpénzt kell a m. kir. állam-vasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárában akár készpénz, akár állami letétekre alkalmas ér-tékpapírban letenni

Takarékpenztári könyvek letét gyanánt el nem fogadhatnak.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítat-nak, de névértéken felül számítás-ba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írás-beli ajánlatok szolgálhatnak a tár-gyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Aradon, 1902. évi augusztus hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Eladó

egy szalon garnitúra Boros Béni
tér 4. sz. 1498

Irodaszolgának

ajánlkozik egy óvadékképes nős
gyermektelen ember. Czim a kiadó-
hivatalban. 1500

Butorozatlan szobát

keres egy fiatal ember október el-
sejére. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó

4 drb 65 kektos boroshordó és egy
jó karban levő nagy fizedes mérleg.
Czim a kiadóhivatalban. 1489

Permetező

3 évi jótállással
(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,

borszivattyuk,

kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

A jegyzői teendőkben telje-
sen jártas

nős egyén

folyó évi szeptember 1-től
alkalmazást nyerhet.

Évi fix fizetés 1000 korona
és 10 kbmt tüzifa.

1477

Bokszegi körjegyző.

3061—1902. p. m.

Hirdetés.

Az Arad sz. kir. város terü-
letén legtöbb adót fizetők ki-
mutatása a legtöbb adót fizető
törvényhatósági bizottsági ta-
gok névjegyzékének 1903. évre
vonatkozó összeállítása céljá-
ból elkészítettén, azt a folyó
évi augusztus hó 26-tól számi-
tott 8 napra hivatalomban be-
tekintés és a netalán szükséges
felszólalások megtehetése vé-
gett közszemlére kiteszem.

Aradon, 1902. évi augusztus
hó 21-én.

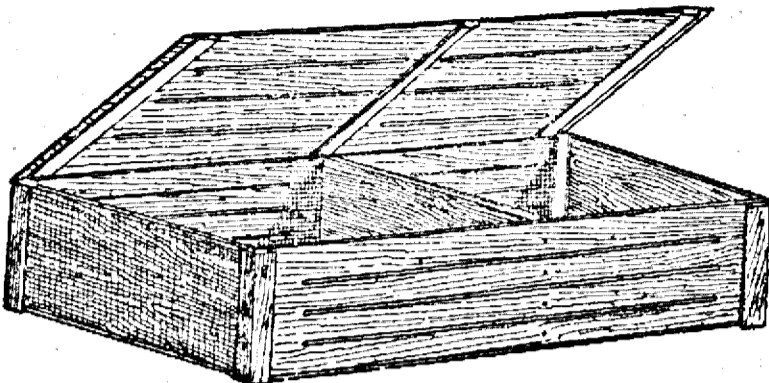
Institőr, s. k.

polgármester.

1479

MUNK II. ÉS FIAI
gőzfűrés-, parket-, hordó-, láda-, bot- és faárugyár
Maros-Szlatina, Aradmegye.

Ajánlják **szőlőszállításra** legalkalmasabbnak elismert

szabadalmazott farekeszeiket,
legújabb
szőlő-állványaikat

és a csomagoláshoz szükséges

fagyapotot.

Kedvezményes szállítási díjak.

Fagyapot minden rekeszhez ingyen.

Képviselő: **SCHÄFFER HENRIK, Arad,**

Andrássy-tér, Bing-ház. — Telefon 208. sz. 1874

1882—1902. szám.

Szentleányfalva község előljárótól.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy
Szentleányfalva község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező
s a főuton lévő nagykorosma épület, **folyó évi szeptember hó
6-án d. e. 10 órakor 1903. év január hó 1-től fogva, 3 évi idő-
tartamra, nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog-
adatni. Az árverési feltételek a hivatalos órákon belül a jegyzői
irodában megtekinthetők.**

Szentleányfalván, 1902. évi augusztus hó 17-én.

Dániel Miklós,

Jegyző

Beke István,

bíró.

1499

MINDEN HOLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kítűnő összeállítású és most már az egész művelt világhra el-
terjedt készítmény nem zsíros kenős, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szep-
lőt, májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arczfoltatlanságot. Masszaz-
hoz használva eltünttet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudér 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriarban.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Pe-
ter, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs. Apácán: Bonomi
Antal, Cs. Palotan: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István,
Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István,
Gyóron: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-
agótán: Fejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácskázán: Szabady Viktor, M. Radnán: U. Kössuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzeros Adám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, O-Pecskán: Rokszin János, Pankotán:
Posevitz Gusztáv, Pityarosan: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternaigé Géza urak gyógyszerárakban.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
osóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

A magy. kir. államv. igazgatósága.

107808—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir.
államvasutak műhelyeiben 1903.
évben szükséges mintegy 220 mé-
termázsa tisztogatási és fényezési
célokra való mosott és fertőtleni-
tett vászonrongy szállítására ezen-
nel nyilvános pályázatot hirdet.

A vászonrongyoknak lehetőség
szerint nem szabad foltokkal,
gomblyukkal és bordás varrások-
kal birniok, hanem olyanoknak
kell lenniök, hogy minden négy-
zetméter rongyból, négyzetben 30
cm. 2 nagyságu foltmentes felület
legyen kihashítható.

A különleges feltételeket tar-
talmazó ajánlati űrlap, valamint a
szállításra vonatkozó és az ajánlat-
tételnél kötelező részletes módoza-
tokat tartalmazó ajánlati felhívás,
valamennyi haza kereskedelmi és
iparkamaránál megtekinthető és
az alulírott igazgatóság anyag-és
leltár-beszerezési szakosztályánál:
(Budapest, VI. Andrássy ut 73. sz.
II. em. 46. ajtószám) díjtalanul
kapható.

A szabályszerűen kiállított egy
koronás m. kir. okmánybéllyel
ellátott ajánlatot a 60 filléres m.
kir. okmánybéllyel ellátott és
aláírt ajánlati felhívással együtt
lepecsételve legkésőbbben folyó évi
szeptember hó 11-ének déli 12 órá-
jáig a fentemlített szakosztálynál
benyújtandók vagy pedig posta ut-
ján oda küldendők és az ajánlat bo-
ritéka e felirattal látandó el:

„Ajánlat 107808—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó
vászonrongy értékének 5 százaléka
legkésőbbben folyó évi szeptember
hó 10-ének déli 12 órájáig a magy.
kir. államvasutak központi főpénz-
táránál (Budapest, VI. ker. And-
rássy-ut 75 sz. földszint) akár
készpénzben, akár állami letétekre
alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később
benyújtott, valamint az olyan
ajánlatok, melyek nem az előirt
módon tételnek, vagy a melyek az
aláírandó ajánlati felhívás nélkül
nyújtanak be, figyelembe nem
fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi augusztus hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)